

IŠ DARBO LAUKO

AMERIKA.

New York. *malioriai streiką laimėjo.* — Per 9 savaites tęsėsi maliorių streikas New Yorke. Streikiečiai daug vargo ir skurdą turėjo kentėti, vienok tvirtai visi laikėsi ir nenusileido prieš savo darbdavius, kurie spalį 20 d. sutiko rei kalavimus išpildyti ir maldavę streikierius grįžti darban. Darbininkai sugrįžo darban, laimėdami 40 valandų darbo savaitę ir po \$1.00 už valandą.

Darbdavių ir darbininkų Konferencija. — Washington. Jau trečia savaitę tęsiasi darbdavių ir darbininkų konferencija. Ikišiol ji dar nieko nenuveikė ir, rodosi, nieko naudingo nenuveiks. Bandoma sutaisyti tam tikri sąstatai, kuriais vadovautųsi darbininkai, iškilus jų nesuderinamumams su darbdaviais. Kiekvienas naudingas ir jau nuo senai darbininkų priimtas ir vartojamas budas apgynimui jų reikalų, atranda didelį pasipriešinimą iš kapitalistų pusės, kurie pereinotje savaitėje bandė dar gi perleisti rezoliuciją, užginančią darbininkams turėti savo vadovus gynimui jų reikalų laike. Iškilusių nesuderinamumų su darbdaviais. Iš šito galima spręsti, kiek naudos tolia konferencija galės padaryti darbininkų luomui. Ji geriau būtų pavadinti farsu, bet ne konferencija.

Gaus \$300 daugiau. — New Yorko gatvių šlavėjai, kurie grąsino streiku, jeigu jų algos nebūs pakeltos, dabar gavo nuo miesto majoro atsakymą, kad nuo pradžios kito mėnesio jų metinės algos bus pakeltos \$300.

Laivininkų streikas tęsiasi. — Visi laivai New Yorko uostuose stovi. Laivininkai, kurie pora savaitę atgal išėjo ant streiko, dar vis stipriai laikosi. Laivų savininkai persikvietė kariuomenę ir mato su jų pagalba streiką laimėti. Miesto majoras visuomni bando darbininkus su darbdaviais sutaisyti ir kuogreičiausiai vėl sutvarkyti laivų reguliarij plaukiojimą.

ISPANIJA.

Valdžia betyrinédama angliakasių padėjimą, atrado reikalingu pripažinti 7 valandas dienos darbo ir tam tikras pensijas pasenusiems ir bejėgiams angliakasiams, kurie išdirbo anglių kasyklose tula laiką, arba jose bedirbant tapo sužeisti. Ispanijos valdžia, matyti, geriau apsupina savo darbininkus, negu kitos daug turtingesnės šalys.

PRANCIJA.

Paryžiuje atsibuvo šalies

mokytojų susivažiavimas, kuriame tapo nutarta prisidėti prie Prancijos Darbininkų Unijos. Apie 96,000 mokytojų pastojų unijos nariais ir dabar mano pareikalauti nuo valdžios geresnių algų.

Prancijos teatrų darbininkai ir lošikai taipgi mano prisidėti prie darbininkų unijos.

LIETUVA.

Iš išeinančio Raseiniuose savaitraščio „Rytojus“ dašizino, kad Kauno darbininkai jau gerai supranta organizavimosi reikalą. Kaune veikia 15 profesinių darbininkų sąjungų. Pastaromis dienomis įvyko visų profesinių sąjungų narių suširinkimas kovos su nedarbu reikalais. Visi kalbėtojai šaukė darbininkus organizuotis ir aiškino, kad kova su nedarbu negali būti išskirta iš bendros darbininkų kovos už visišką išsiliosavimą iš naminių vergijos.

VOKIETIJA.

Savaitraštis „Rytojus“ praneša, kad Vokietijos nepriklausomieji socialdemokratai šaukia darbininkus nepasiduoti kontrrevoliucionierių viliojimams ir priešintis visais budais Vakarų Europos imperialistų kišimuisi į Rusijos reikalus. Jie sako, kad kova, kuri tenai vedama, liečia ne tik Rusų proletarus bet ir socializmą apskritai. Nepriklausomieji savo organe „Freiheit“ kreipiasi į darbininkus ir proletarus kariuonių drabužiuose: „Jūs žudote savo pačių klasę saužudyste, jei jūs kaip karo metu atsiduosite Rusų revoliucijos būdeliams. Kas įvyksta rytuose, liečia ir jus ir žlugus Rusų tarybų vyriausybei, imtų gręsti pajoyus ir Vokiečių revoliucijai.“

VISOKIOS ŽINIOS

LIETUVOS VALSTYBĖS TARYBA SESIJOSE.

Lenkai Kerkija Lietuviams Už Savųjų Neišdavimą.

Spalį 16 d. Lietuvių Ekzekutyvui Komitetui pranešama iš Paryžiaus, kad Lietuvos Valstybės Tarybos sesijos prasidėjo Kaune tą dieną. Tarybos nariai: Klimas, Yčas ir Rosenbaum išvažiavo Kaunui dalyvauti Tarybos posėdžiuose. Lietuvos Taikos Delegacijos sekretoriui p. Klimui išvažiavus Kaunui, Balutis išrinkta Delegacijos sekretoriumi.

Lietuvos, Latvijos ir Estonijos Delegacijos veikia sutartinai, kad užtikrintų aiškų tarptautinį statusą savo valstybėms. Didžiaus

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

SAVAITE

BUS NUO 7 IKI 14 GRUODŽIO, 1919 M.

IŠTISAI PER VISAS LIETUVIŠKAS KOLONIJAS

Apskričiai, Kuopos ir Nariai

Ruoškitės prie SLA. Savaitės!

“Tėvynėje“ bus plačiau apie tai paskelbta. Norėdami informacijų kreipkitės į SLA. Centrą, adresuodami:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,

307 W. 30th STREET, NEW YORK, N. Y.

sios sunkenybės išrišimui Baltiškų Valstybių klausimo pandasi iš priežasties trukumo aiškiaus ir galutino Alijantų nusistatymo link Rusijos. Buk kaip nebuvę, vienok randasi geras samantas manyt, kad Taikos Konferencija greitai laiku išleis definitivų paskelbimą link Baltiškų valstybių ir tikiną de facto valdžią pripažinimą.

LENKŲ NEŽMONIŠKI PASTELGIMAI.

Vieną ranką tiesk draugis kam pasveikinimui, kita ranka verk peiliu! Tokią politiką lenkai, matomai, atranda geriausią linkui lietuvių. Svetimtautiškoji presoj jie čiuilba-ulba apie savo gerumą ir norus pagelbėti lietuviams, gi Lietuvoj mėgina, kulnu krutinę priminę ir už gerklės nutvėrę, nudėti naujai kilusią Lietuvos valstybę. Jų pasiūlymų patvirtinimą randame žemiaus.

Naujai paskirtas Lenkijos ministeris Anglijoj, kunigaikštis Sapieha, londonijame *Timese* (rugp. 24 d.), kalbėdamas apie Lietuvos-Lenkijos klausimą, iškilmingai tarp kit-ko užreiškia:

„Šių dienų Lenkijos Dieta (Seimas) užreiškė, kad Lenkija neturi ambicijos priverstinai užimti Lenkijos pilietystę bile kam. Jeigu mūsų armijos — sako jis — dabar yra rytuose, tai tas

yra todėl, kad vietiniai gyventojai pareikalavo mūsų pagalbos (?) (Has claimed our help) prieš bolševikus... Žmonių valia turi išrišti visus tautinius ir rasinius klausimus... Plebiscitas priimtas manyt, apie tai, ar Lietuva turi būti neprigulminga, ar neatidalinama dalis (Part and parcel) Lenkijos.

Lenkai — sako toliaus kunigaikštis Sapieha — dabar liuosuoja (Sic!) šalį, kuri pirmiaus priklausė Lenkijai; mūsų galutinai nusistatysiu noru yra, kad jos gyventojai turėtų žmonišką progą (a fair chance) nuspręsti apie savo esamą tautystę.“

Tokį lenkų idealškumo paveikslą piešia Lenkijos ministeris Anglijos publikai. O kaip tasai jų idealškumas yra pritaikomas ant vietos Lietuvoj apie tai liudija žemiaus mūsų paduoda mas atsitikimas:

Suolių sodžiuje, Vilniaus gubernijoje, Kaišėdorių apskrityj, Kietaviškių valsčiuje, buvo sekantis atsitikimas, kuris vaizdingai parodo lenkų šeimininkavimą jų užimtose vietose.

Liepos 27 d. šių metų, Šuolių sodžiaus apielinkėje buvo mušis tarp lietuvių kariuonių ir lenkų žvalgų. Lenkai priakišo. Idant nubausti sodžiaus žmones už savo nepasisekimą, jie uždėjo sunkią kontribuciją ant jų už-

— dabar yra rytuose, tai tas yra todėl, kad vietiniai gyventojai pareikalavo mūsų pagalbos (?) (Has claimed our help) prieš bolševikus... Žmonių valia turi išrišti visus tautinius ir rasinius klausimus... Plebiscitas priimtas manyt, apie tai, ar Lietuva turi būti neprigulminga, ar neatidalinama dalis (Part and parcel) Lenkijos.

kams, kad sodžiuje esama lietuvių kariuonių.

Lenkai pradėjo atimdinti nuo žmonių paskutinius gyvulius ir privertė 21 šio sodžiaus gyventoją (visus mažesnius ukiniukus) užmokėti lenkams 6,000 rublių kontribucijos, lupdami tokiu būdu žmones sulyg vokiško patento.

Nuskriausti žmonės buvo manę, kad rasią geresnę teisybę pas viršesnę lenkų valdžią. Kreipėsi prie lenkų kariškos vyriausybės Semeiškėse ir prašė, kad nuo tos neteisėtos bausmės paluosuotų. Į tą jiems atsakė, kad jie dar didesnės bausmės esą verti. Lenkai, vadindami, tikisi, kad lietuviai gali būti savo lietuvių brolių išdavikais, o kadangi tie tokiais nemano būti, tai juos baudžia plėšimais.

Sodžiaus gyventojai, per tam tikrą delegaciją, parėjo lietuvių fronto pusėn ir apie viršminėtą pranešę Lietuvos vyriausybei, o apart to įteikė prašymą ir Anglijų karo ir politikos misijos vadui Kaune. Šiame prašyme jie reikalauja, kad lenkai —

1. Butų priversti sugrąžinti žmonėms neteislingai nuo jų išluptus 6,000 rublių.

2. Kad jie atlygintų žmonėms už visus padarytus nuostolius ir

3. Kad lenkai „žiauriausieji mūsų priešai iš mūsų krašto išeitų, nes jie, kaip

mes aiškiausiai matome, nori mus pavergti ir mūsų žemelę pagrobti.“

KONFERENCIJA SU MILITARE MISIJA.

Ekzekutyvui Komiteto atstovai turėjo ilgą konferenciją su pribuvusiais Lietuvos Militarės Misijos nariais. Apkalbėta įvairūs budai parupinimui Lietuvos kariuomenės amunicijos ir šiaip įvairių reikmenų. Išdirbti planai bus perstatyti Taryboms. Tam tikslui, tikinasi, kad netrukus įvyks Tarybų suvažiavimas. Kai kurie misijos nariai netrukus bus New Yorke ir Chicagoje reikmenų užsakymų delei.

BOLŠEVIKAMS KARŠTA.

Pereitoje savaitėje ėjo smarkūs mušiai rusų imperialistų su bolševikais. Pirmiesiems matyti žymiai pagelbsti vokiečiai ir sąjungiečiai. Žinios jau buvo pranešę, kad Petrogradas nuo bolševikų atimtas, vienok oficialiai dar tas nėra užtvirtinta.

Spalį 20 d. žinia iš Londono praneša, kad kazokų vadovo Denikino armija paskmingai kovoja prieš bolševikus arti Maskvos. Jeigu žinioms tikėti, tai buk bolševikai jau kraustosi iš Maskvos ir grėsia miestą sudeginti pirmiau, negu atiduoti savo priešams. Kaip ten nebuk, bet šitose dienose vyksta didelės permainos Rusijos politišrame gyvenime.

LIETUVIAI KOVOJA PRIEŠ VOKIEČIUS.

Pereitą savaitę žinios, pranešančios, kad buk Rygą jau užėmę vokiečių-kazėrininkų kariuomenė, nebuvo teisingos. Jiems buvo pasiųskę užimti tulą miesto dalį, vienok latviai aplaikę pagalbą nuo lietuvių vėl juos iš miesto išgujo. Dabar lietuviai su latviais stumia vokiečius atgal. Anglija matyti gelbsti jiems kovoje prieš vokiečius.

Kuomet lietuviai, pagelbėdami savo brolius latvius narsiai veja vokiečius iš Latvijos, lenkų legionai lvel veržiasi tolyn Lietuvon. Pereitos savaitės žinios buvę pranešę, kad jie buk paėmę jau Kauną, vienok tos žinios, matyti, nebuvo teisingos. Nesa pranešime pasakyta, kad Kaunas yra arti Kurliandijos rubežiaus, kas yra netiesa. Lenkai vis gi pasilieka Lietuvos žiauriausiais priešais ir nežmoniškai lietuvius kankina, užimtose jų vietose.

NORI PANAIKINTI MIRTIES BAUSMĘ.

Prancijoj dabar yra daro mi tardymai link kariuonių ir civilių žmonių, kurie laike pranešė, kad pereinot karės buvo kuo-

mi nors nusikaltę prieš Prancijos valdžią. Tokių atsitikimų buvo labai daug ir dalyvavusieji juose dabar paprastai yra nuteisti sušaudymui. Panašios žudynės sujudino nekuriuos šalies tėvynainius, kurie turi dabar jau įnešę parlamentan bilą reikalaujančią panaikinimo mirties bausmės. Pereitą savaitę Paryžiuje buvo 150 kariuonių, nuteistų sušaudymui. Jų dauguma jau buvo nužudyta, vienok įnešus šitą bilą, tolesnis žmogžudžiavimas tapo pertrauktas ir laukiama dabar galutino nuosprendžio kaslink panašių prasikaltėlių likimo.

AUSTRIJOJE BADAS.

Iš Vienos pranešama, kad tenai visos partijos susivienijo, idant kovoti išvieno prieš grėsiantį badą. Stoka maisto jau dabar visur atjaučiama, o ateinančioje žiemoje grėsia baisus badas, jeigu pagalba nebus iš kitur suteikta. Delei šito buvo atsišaukta ir į Ameriką, kuri greitai pasiuntė savo pasiuntinį ištirimui dalykų stovio ir prižadėjo suteikti paskolą.

NAUJI ATRADIMAI.

Paryžiuje tulas rusas gydytojas paskelbė, kad jis atradęs budą, su kuriuomi galima seną žmogų padaryti jaunu. Jis daręs paskeminčius bandymus ant gyvulių ir persitikrines, kad tas pats galima daryti ir su žmonėmis. Visa slapybė yra tame, kad žmogui sėstant, tulos jo kune glandos pamazė išsenka. Įleidus gi žmogui tų glandų skystimo, jis ir vėl jaučiasi jaunu. Tas gydytojas pataria atsitikimuose, kur jaunas žmogus tampa užmuštu, laike 3 valandų po jo mirties išimti iš jo kuno glandų tą skystimą ir paskui naudoti senų žmonių atgaivinimui. Jeigu teisybė, tai būtų labai stebėtinas ir naudingas išradimas.

Kitas svarbus atradimas, kurį Paryžiaus mokslininkai pereiną savaitę paskelbė, tai atspėjimas išanksto, ar iš padėto kiaušinio išeis višta, ar gaidys. Jie tvirtina, kad kiaušiniai, iš kurių išsiperi gaidžiukai, visuomet yra sunkesni už tuos, iš kurių išeina vištos. Reiškia, dabar vištinkininkas, užleisdamas vištą perėti, galės išanksto „apskaitlinuoti, kiek vištukių ir kiek gaidžiukų išeis iš padėtų kiaušinių. Šituose brangenybių laikuose ir tokis atradimas yra gana geras.

Latvini Nenori Palangos.

Iš Latvijos memorialo ir žemlapio, pasiųstų Taikos Konferencijon pasirodė, kad latvių valdžia atsižada Palangos, bet užtat nori gauti Mažeikius, per kuriuos eina gelžkelis iš Rygos į Liepoją.

ZINIOS IŠ LIETUVOS

Lietuvoje Šiltinės Epidemija.

Permainos Lietuvos Kabineto.

Ekzekutyvis Komitetas gavo iš Kauno sekančią kab legimą:

Naujai perorganizuotas Kabinetas susideda sekančiais: Ernestas Galvanauskas premjeras, finansų ir prekybos ministeris; profesorius Valdemaras, užrubių reikalų ministeris; daktaras Elizejus Draugelis, vidaus reikalų ministeris; Juozas Tubelis, apšvietos ir žemdirbystės ministeris; Čarneckis, komunikacijos ministeris; Letukas, karinės ministerijos administratorius ir laikinasis Lietuvos kariuomenės vadas; Merkis, buvusis karinės ministeris, yra Letuko padėjėjas. Ministerijų skaitlius sumažintas nuo dvylikos iki septynių.

Lietuvoje Baisi Šiltinės Epidemija.

„Ganytojas“. Žemaičių vyskupijos laikraštis, praneša (NN4—10), jog per tris mėnesius (3-4-5) pasimirė 15 kunigų, daugiausiai beriamąja šiltine. Tuom pačiu laiku Seinų vyskupijoje pasimirė dar šie kunigai: Ciplijauskas, Sterčiokas, Sendzika ir dar kiti, visi beriamąja šiltine. Daktarų pasimirė apie 10; vaistų stoka, prietaisų mažai (vokiečių višas pasiimta ir išvežta), daktarų mažai, taip pat neužtenka ir feldšerių, seserų ir skalbinių, užklozdžių, pagalvių, rankšluosčių, net ir lovų. Reikalinga umu laiku ateiti Lietuvai pagalbos, nes ligos visuomet esti baisesnės už patį karą, nes du kart tiek paima aukų ir veda tautą prie didelio nusilpimo.

Visoj Žemaičių vyskupijoje, pagal Ant. Viskonto („La Lituanie Religieuse“, p. 288), prieš karą buvo 637 kunigai, šiuo gi vyskupijoje 352 kunigai.

Lietuvos Misija Amerikoje.

Lietuvos Militarė Misija jau Amerikoje. Misijos priešakyje yra pulk. Juododis ir pulk. Perry; pulk. Gedgaudas atvažiuos vėliau. Misija apsisotjo Washingtone ir įteikė savo kredencijalus Ekzekutyvui Komitetui; jau darbuojasi pilnoje kooperacijoje su Ekzekutyvui Komitetu. Ofisai taipgi paimti prie Ekzekutyvio Komiteto.

Truskava. Čia dvarponiai lenkai lietuvius skriaudžia. Pavyzdžiui p. Basakackienė nori ir reikalauja, kad darbininkai dirbtų po 40 kap. i dieną. Žmonės truskaviečiai norėtų darbuotis, bet neturi vadų.

Mokyklą vokiečiai sudegė no ir dabar čia nėra. Vietinis milicionininkas yra tiksliai vienas ir palaikyti jam tvarką labai sunku, per tai nėra jokios tvarkos.

Svedasai. Žmonės vietinių bolševikų įbauginti ir suklaidinti bijosi, kad neįgrižtų bolševikai. Gyventojai šviečiasi. Įsteigė knygynėlį, kelias draugijas ir visuomet klausio komiteto.

kampelio. Reikėtų dažniau Laikraščiai nepasiekia šio painformuoti vietos gyventojus, nes tuomet, be abejo, jie būtų žymi parama mūsų valdžiai.

Šiauliai. Vokiečių kariuomenės mus užpulti tikslas buvo gerai prisiplėsti, nes kaip gi išvažiuoti tuščiomis rankomis. Tą patį jie darė apielinkės kaimuose. Jie sudegino išstisus kaimus kur tik gyventojai jiems pasipriešino.

Negana to, kad sudegino visą gyventojų turtą, jie juos iš eilės rykštėmis plakė tol, kol dar šiek-tiek gyvybės buvo. Žodžiu sakant, vokiečių žiaurumas baisus. Tokio ikišiol dar niekur nebūvo buvę.

Lenkai Šiauliuose turi čia žymiausias vietas ir nau dojas visais Lietuvos patogumais. Iš Vilniaus buvo atvykę kaž-kokie agitatoriai, kurie su vietiniais endekais padarė slaptą susirinkimą.

Lietuvos inteligentai skundžiasi, kad darbo neturi tuo tarpu lenkų endekai turi geriausias vietas.

Mažeikiai. Vokiečiai nesiliauja savo darbą dirbę. Jie grobia ramius gyventojus ir baidai su jais elgiasi. Kaikurie žydėliai susibičiuliavo su vokiečiais ir su jų pagelba varo didžiausią spekuliaciją. Gyvenimas čia daug brangesnis, negu Kaune. Lietuvos komendantūra neįstengia kovoti su ginkluotais vokiečiais. Apie linkę įvyko mobilizaciją, o čia nesisekė jos padaryti dėl vokiečių ir Lyveno kariuomenės organizacijų, kurių čia labai daug.

Žmonės nusiminę, nes i vietą išėinančių vokiečių okupantų, ateina nauja rusų Lyveno kariuomenė.

Baltijos Konferencija.

„Gazette de Lausanne“ praneša iš Elsinkų, kad Suomii spauda rašanti apie Baltijos pajurio konfederaciją; Suomiai nori taip pat sustiprinti santykius tarp Suomii, Latvių, Estų ir Lietuvos, kad bendromis jėgomis nugalėtų rusų bolševizmą ir imperializmą.

(„Lietuva“, Kaunas.)

Lietuvių Derybos Su Lenkais.

Rugpjūčio 6 d. i Kauną atvyko lenkų politinė misija su buvusiu lenkų užsienio reikalų ministru Vasilievskiu ir majoru Kaspryskiu tartinis su Lietuvos vyriausybe. Lenkai pasiūlė padaryti visoj Lietuvoj, vadinasi šiaupis ir anapus demarkacinės linijos, demokratinius rinkimus i seimą, kurs susirinkęs Vilniuj turėtų nuspręsti Lietuvos ateitį. Rinkimams kontroliuoti turėtų šiaupis demarkacinės linijos būti lenkų komisari, o anapus lietuvių. I tokį pasiūlymą Lietuvos vyriausybė davė tokį atsakymą: Lenkų kariuomenė teisiskrausto i pietus už Nemuno. Tada visoj Lietuvoj pravedama Steigiamojo Seimo rinkimas, kurs sisirinkęs nuspręs Lietuvos ateitį. Tas nusprendimas bus skaitomas tautos valia. O atsotvai pasisakė neturį lenkų

igaliojimų taip plačiai kalbėti ir išvažiuoti iš Kauno.

Lietuva Tautų Sąjungoj.

Bernas VIII. 15. Lietuvos Spaudos Biuras praneša: Lietuvos Londono misijos narys praneša, kad anglų valdžia sutinkanti priimt Lietuvą i Tautų Sąjungą. Lietuvos atstovai ir igaliojiniai Londone Čapinskas ir Bižauskas gavo pasižadėjimą, kad anglai žiūrės Lietuvos valstybės ir prekybos reikalų.

Baltijos Pajurio Valstybių Sąjunga Prieš Rusų Imperininkus.

Rugpjūčio 17 d. „Bund“ įdėjo Lietuvos spaudos biuro pranešimą iš Elsinkų: Suomii spauda tarp kitko svarsto Baltijos pajurio valstybių sąjungos klausimą ir užmezgimą artimų santykių tarp Suomii, Latvių, Estų ir Lietuvos, kad pasekmingai atrėmti visoki rusų imperializmas.

(„Lietuva“, Kaunas.)

LAISKAI IŠ PRANCIJOS

Gerb. A. B. Strimaitis ap laukė iš Paryžiaus pereiną savaitę sekančiu du laišku, kuriuodu išstisai čionai talpiname. Pirmas nuo g. Naruševičiaus skamba taip:

Tamstos laišką apturėjau ir skubinu trumpai duoti šiuos paaiškinimus. Kaslink pasiumintystės, buvo Valdžios skirtas filosofijos D-ras Šaulys su štabu iš keturių.

Dar man būnant Kaune, Valdžia kreipėsi per Amerikos Ambasadorių Kopenhagoje su prašymu leidimo išvažiuoti i Suv. Valst. ir pa kol neturėjo vizos Dr. Šaulys negalėjo išvažiuoti. Porą savaičių atgal, Lietuvių Taikos Delegacija kreipėsi su tuo pat prašymu pas ponia Polką, bet jo sekretorius pranešė, kad Vašingtonas siūlo atvykti mūsų Misijai po užtvirtinimui Taikos sutarties, nes tuo laiku bus galima pasekmingiau Misijai pasidaruoti.

Valdžiai apie butinumą pasiuntimo Misijos daug kartų pranešta, bet ji turėdama daug vargo, bėdų, ačiu kovai, kuri persikelia iš Amerikos i Lietuvą, turi daug sunkumų.

Atvykus Kun. Žiliui, jam buvo pavesta suteikimas informacijų Amerikon, bet, kadangi jam vienam sunku buvo tą darbą atlikti, tai dabar paskirtas p-as Balutis, kuris daugiausiai lietuvių kos presos informavimu užsiims ir, manom, užganėdins Jūsų reikalavimą.

Apvertindami mūsų veikimą, neužmirškite, kad Jusų atstovai inėjo i Lietuvos Valdžios įstaigą, t. y. Lietuvių Taikos Delegaciją, kuri mus visus jau varžo savo veikime tam tikra disciplina ir todėl mes kiekvienas pavieniui negalim veikti, kaip norėtum, o turim prisilaikyti bendros tvarkos ir atlikti tam tikras pareigas, uždėtas tos įstaigos.

Mes niešam didžiausią našą darbo. Žmonių tam darbui turim mažai, nes išteklis mūsų išsisėmė, o mūsų priešai visur kašioja lazdas, kad kliudyti mūsų darbui.

Jūsų tarpe nesitaika, man rodos, daugiau yra mūsų priešų darbas, kurie visokiais būdais stengiasi nedausti mūsų žmonėms sueti i santaiką ir „unitis viribus“ remti mūsų sopulingai tveriančiąją Valstybę.

Iš manęs pakol nelaukit daug žinių, delto, kad aš nepakeliu to, kas užkrauta ant mano pečių.

Su pagarba,
T. Naruševičius.
P. S. Malonėk, Tamsta, perduoti mano pažistamiems labas dienas.

Antras laiškas nuo g. Balučio praneša taipgi labai i domių žinučių iš Lietuvių Delegacijos veikimo Paryžiuje:

Malonus Tamsta:— Ačiu labai už laiškėlį ir suteiktas žinias. Matau, ne mažų permainų pas Jus esama daroma. Bet jeigu didžiausią permainą, „nors stenėdami“, galėtumėte padaryti, tai butumėte vyrai, — butent, jeigu amerikiečiai galėtų šiuo laiku nors kokiems dviem-trim mėnesiams paliauti barnius ir stoti viena siena. Dabar, Taikos Konferencijai apsidirbus su didesniais pasaulio reikalais, atėjo eilė užsinti ir mūsų mažesnių tautų reikalais. Šią savaitę prasidėjo nuodugnėsniis Baltiko Valstybių reikalo svarstymas. Yra ytin svarbu, kad bent kol tasai svarstymas eina, talkininkai neturėtų jokių abejojimų apie lietuvių solidariskumą ir jų neprigulmybės reikalavimų griežtumą.

Baltiko Valstybių klausimo svarstymas tapo ištumtas daugiausiai dviejų priežasčių. Viena augščiau jau paminėta, antra — tai dabartinė Estų-Latvių-Lietuvių Konferencija Revely ir bendras svarstymas bolševikų įteiktos joms propeizijos apie taiką. Tas, matoma, privertė ir talkininkus, ir rusus „sit down and take notice“.

Dabartinės Estų-Latvių-Lietuvių Konferencijos (iš pradžių Rygoj, paskui Revely) tapo prirengta visa eilė bendrų posėdžių, laikytų ir dar laikomų kas kelios dienos čia, Paryžiuje, tarp Estonijos-Latvijos ir Lietuvos Delegacijų (Mūsų Delegaciją šiose negociacijose nuolat atstovauja p. Naruševičius ir aš, kaip kada ir kiti). Čia tapo apsvaistyti ir padirbti projektai alianso, arba konfederacijos, šioms trims valstybėms (pinigo, muitų, geležinkelų, krasos-telegrafų, periodišku susivažinėjinių vyriausiu atstovų šių laisų delei nustatymo bendros užsieninės politikos, etc.)

Visa tai tapo perduota valdžioms ant vietų. Apart to nepraleidžiama nei vienos progos, idant pabriežti šių trijų valstybių solidariskumą bendrais atsiliepiimais, prašymais įvairiose įstaigose (pav. Likvidacijinėje Amerikos Komisijoje, etc.), bendromis notomis ir įvairiomis kitomis priemonėmis. Visa tai, juo arčiau ir geriaus vieni su kitais susipažįstame, pradeda eiti sli džiau ir pasekmingiau. Panašius ryšius ir draugiškumą stengkitės galimai labiausiai palaikyti ir didinti, ir išvijoje Amerikoje. Žinias apie žygius tarp estų-

latvių-lietuvių (pridedant ir finus) Amerikoje, teiktės siusti mums tolimesniam jų sunaudojimui.

Raginkit lietuvius tuojau grįžti Lietuvon — ypač kurie galėtų tuojau užsinti prekyba. Neatidėliojant reikalinga žmonių, kurie užsimty Lietuvoje supirkinėjimu nuo kaimiečių linų. Li nu eksportas — Lietuvos valdžios monopolis. Jie dabar turi kuone aukso vertybę. Valdžia turi juos nuo žmonių supirkti. Reik pasirupinti, kad jie nebūtų svetimų šalių agentėlių superkami ir smugliuojami. Reikalas apskurį vyrų, gi dar su vienu kitu skatiku — didžiausis. Nepraleiskite progos. Tegul amerikiečiai važiuoja tuojau. Turiu eiti posėdin. Neturiu laiko daugiaus rašyti. Daugiaus — vėliaus.

Jusų
B. K. Balutis.

P. S. Labų dienų visiems mano draugams.

Gerb. J. V. Grinius iš Philadelphia, Pa., aplaikė labai žingeidų laišką nuo savo brolio iš Paryžiaus. Manome, kad mūsų skaitytojais perskaitę jį, galės aiškiai suprasti, kaip daug baisių kančių lietuvių turėjo iškentėti ir dabar tebekenčia delei betvarkės Europoje.

Paryžius,
30 Rugsėjo, 1919 m.
Mielas Brole!

Gavęs Tavo atvirutę, rašau atrašą. Kaip jau pirmau esi sužinojęs, kad mes su visa šeima yra Dr. Br. Pavalkiu, delei karo, pervažiavome per Orlo gub. miestą Yelcą, Kaukazo Naikė ir, galų gale, atsidurėme Kislovodske, gelbėdami sveikatą mano žmonos, susirgusios po influenčios džiova. Aš pats 1915, 1916 ir 1917 m. daugiausiai gyvenau Goriacedovske, kur reikėjo valdyti didelį, 2300 lovų kareivių lazaretą. Ištikus karui tarp kazokų ir čečerių, mano lazaretas buvo kazokų išplėstas ir išnaikintas. Tuomet ir aš galutinai persikėliau Kislovodskan, arba teiviau sakant, i jo priemiestį Minutką. Čionai turėjau džiovingiems kareiviams lazaretą. Vaikai ėjo mokslan. Sumus Kazys 1918 m. pavasarį pabaigė gimnaziją su aukso medaliu. Gražina gi perėjo i 7-tą klesą vietinės gimnazijos. Na, mažiausiasis sumus Jurgis, turėdamas iš gimimo sunkią širdies ligą, augo šiaip-taip. Žmona gi nors sirgdama laikėsi ir net dirbdavo. Rengėmies, pirmutinei progai atėjus, keliauti Lietuvon. Beto, Dr. Br. Pavalkis irgi persikėlęs i Kislovodską gavo lazaretą valdyti. Važiuoti Lietuvon pasidarė nuo pavasario negalima, nes bolševikai kariauvo su kazokais ir per du frontu nebuvo galima perėiti. Kas bandė, tai vis nenusisekė — tai apiplėšė, tai užmušė. Žodžiu, reikėjo laukti geresnių tam laikų.

Čionai pradėjo kazokai užpuolinėti ant paties Kislovodsko, bet bolševikai dar kartu juos išmūšė Kas kart viena ar kita pusė, užpuлдama ant miesto, paprastai eidavo kareivių būriais per namus priešininkų įeškoti, laiką užmušdami, apiplėšdami ir tt. Kazokų pusė pa

sirudė ne taip nuožmi, kaip bolševikų. Pirmą kartą bolševikai, išleidę per naktį apie 300 patrankų šovinių i miestą, užėjo apie 5 val. išryto, buvo atėję 4 kareiviai i mūsų namus bet pasisakė me, kad mes pabėgėliai-lietuviiai, kad kazokų pas mus nėra, tai nei kratos nei plėšimų nedarė, išsinešdino. Už kokių 2 mėnesių vėl apėmė miestą kazokų pulkininkas Škuro, bet neturėdamas šovinių ir ginklų 15 dienų pabuvęs mieste, turėjo pasitraukti. I miestą įsigrudo apie 3000 bolševikų: čia tai ir atsitiko mūsų katastrofa. Tai buvo 8 d. Rugsėjo, 1918 m., naujojo stiliaus. Graži saulėta buvo diena. Jau paryčiu anksti prasidėjo karabinų ir patrankų šaudymas. Klausiau kazokų oficerių, ar atsilaikys. Nugarmino, kad bolševikų neįleis. Apie 11 val. aš paprastu budu nuėjau i lazaretą (kokia 10 minučių ima pėsčiam nueiti). Žmona a bejodama, kad gal bolševikai įsiveržti, sumerkė skalbinius visus skalbimui ir kaip geresnių daiktų sukio sode i krumus ir i akmeninę tvorą. Užsiminus man, kad gal geriau visiems i lazaretą nukeliauti, nesutiko i su manim. Jei visi išeisime, tai girdi, viską išvogs, o i bobų ką jie paims, ką joms darys? Tuom tarpu sumus Kazys matydamas, kad atėję bolševikai jį mobilizuos, įsirašė i Dagestako 3-čiąją raitelių šimtinę, prie pulkiniko Škuro. Na, aš buvau lazarete, kada po baisiam šaudymui, apie 2 valandą po pietų, kazokai pabėgo ir įsiveržė bolševikai. Kada praužė jų gaujos ir apsisotjo šiek-tiek šaudymai ir kulkų biržgimai, keliauau iš lazareto namon. Na, parėjęs ir radau... Sklepe, kur bulvės budavo, žmona gulė negyva — peršauta kairėji ranka ir krutinė; matyt užmušta iš karto; kamputyj prie sienos prisiglaudus, susirietus duktė Gražina, visa kraujais apipilta, kaktose nuo kulkos žaizda — nieko nekalba; ant viršaus kambariuose pilna dumų. Visi daiktai, stalčiai, pintinės, knygos, kamodės patalinės išmėtytos, išdraskytos, suplėšytos ir padegtos. Atėjo kaimynai, padėjo ugnį užgesinti. Gražina nugabenome i lazaretą. Pasirodė peršauta revolve-rio kulka iš kairės pusės kaktos i kairįjį smilkinį. Nunešėme pas chirurgą, padarė 2 operacijas, bet po 3-jų savaičių, gavusi smegenų uždegimą, pasimirė. Mažytį sunų padaviau pas pažistamą provizorių lietuvių Skinkiu, o patsai apsigyvenau lazarete. Toliau po mėnesio mažytį liguistą sunų atidaviau i sanatoriją. Vyresnysis sumus tuom tarpu be žinios. Tokiu budu viena diena pasilikau be šeimos. Toliau, bolševikai pradėjoje 1919 metų buvo pabaigtinai iš Kislovodsko ir iš Kaukazo išvyti. 20 Sausio, 1919 m., sugrįžo su kazokais sumus Kazys, kuris per tą laiką buvo 17-koj mušiu. Kelias i Lietuvą vis nebuvė liuosas, nes Ukrainoj bolševikai viešpatavo.

Kazokai ėmė visus mobilizuoti, tik lenkai galėjo sa- viškius sau mobilizuoti. Ir

man būtų reikėję eiti i kazokų kariuomenę, nes visus daktarus iki 55 metų mobilizavę buvo. Tad prisirašiau prie lenkų ir sunui pasakiau persirašyti i lenkų kareivių būrį. Tokiu budu 19 d. gegužės, 1919 m., su lenkų būriu iš Kislovodsko persikėliau i Juodųjų Jurių pamario miestą Novgorosyską. Ten prabuvę apie 10 dienų tavoriniuose vagonuose, anglų laivu War Pointer, iškeliavome i Konstantinopolį, iš kur žadėjome per Rumuniją, Galiciją, Varšavą, Vilnių pasieksia namus — Lietuvą. Pasirodė, kad ten kelias labai netikras. Tada iš Konstantinopolio nuplaukėm tuo pačiu laivu i Prancijos portą Marseille, iš kur mus, kaip pabėgėlius, nugabeno i War Departamentu, mieste Lorgues, apleistą klioštorių. Čionai apie 200 musiečių, t. y. lenkų ir lietuvių, uždarė 21 dienas karantiną, nes atsirado vienas atsitikimas be riamosios šiltinės. Tuom tarpu netyčiomis sužinojau, kad Paryžiuje beesama p. M. Yčo. Per pažįstamus pasisekė susieiti su juomi ir sujieškoti Lietuvos Delegaciją. Tada atsiveikinau su visais ir 27 d. liepos, 1919, pasiekiau Paryžių. Reikia dar pasakyti, kad iki tol per 2-jus suviršum metus žinių iš Lietuvos taip kaip neturėjau; vos kur-nekur gaudavau šitą iš laikraščių. Čionai pastojau tuom tarpu prie Lietuvos Delegacijos, vedamas Pareivių Skyrių. Sumus Kazys pastojų kariuomenės leitenantu i vietinį Lietuvos kareivių būrį. Dabar jau Lietuvoj, nukelia vęs su garlaiviu Karpatos, kuris nuvežė iš Prancijos porto La-Pallice (Chazzen-te Infer) pirkinį kelis tuk stancijus tonų. Dar pamiršau pridėti, kad 18 d. liepos Lorgues mieste pasimirė po tymų jaunesnysis sumus Jurgis. Mat nesveika širdis ligos neatlaikė. Už poros savaičių žadu ir patsai namon grįžti i Lietuvą. Kaip ten einasi, dar tikrai nežinau. Laukiu antrojo laiško nuo sumaus. Žinau tik, kad mano namas Mariampolėje buvo granatos pažėistas — sie noje skylė. Tėvas jau pasimirė 1916 metuose, rodos, nuo plaučių uždegimo.

Apie politiką tiek: dabar Lietuvoj visos partijos eina išvieno. Dabar varžytinės gali būti tik tokios, kuri partija daugiau nuveiks, daugiau pinigų surinks, daugiau ugnies užgesins. Ne laikas namiškiams pešties, kuomet namas dega. Reikia visiems gaisrą gesinti. Dabar Lietuvon vis kas irgi virte verda ir neat-spejama nei virti nei nukelti: permaža inteligentijos. Mat laisvė mus visai netikėtai užpuolė ir nebuvo prie to prisirengę. Bet vis gi darbas sulyginant gerai eina, plėtojasi, na, ir gali sakyti, sekasi. Atsiminkime, kad ką kiti per 100 metų yra padarę, tai mes šiais kežiais metais spėjome padaryti.

Na, buk sveikas, tavo brolis

Dr. Kazys Grinius.

P. S. Parašyk adresus brolių Pijušo, Antano ir kaip jiems einasi.

#PERŽVALGA#

.. Kaip Išmokyti Mylėti SLA. — Nei vienas naudingas ir prakilius darbas dar niekuomet nebuvo nuveiktas be kliūčių ir sunkenybių. Kur tik žmonių būrelis susisipietė ir pradėjo ką nors gero žmonijai veikti, ten jau, paprastai, atsirado ir to darbo priešai, idant jam kiek galint daugiau užkentų. Panašūs atsitikimai atsikartojo per amžius žmonių istorijoje; jie yra visur patėmiami šiandieną, ir, turbūt, niekad neišnyks iš žmonių tarpo.

Rodosi, žmonijos draugija jau taip yra sutaisyta, kad tik per vargą, per skausmus, per nenuilstančią kovą gali ką nors išdėdinti ir garbingo nuveikti. Ten, kur priešų nesiranda ir tikro pasisavinto nėra, negalima laukti nei didelių pasiekimų.

Žmoguje yra instinktas, kuris verčia jį mylėti labiausiai tą, ant ko jis daugiausiai savo rūpesčių ir vargo yra padėjęs — su kuo jo mintys, jo širdies džiaugsmas ir skausmas, yra surišti. Ant šito instinkto yra pamatuojama ir motiškoji meilė. Ant jo remianties, galima taipgi be suklydimo prirodyti, kodėl nekuri žmonės bandė ir dar šiandieną tebebando užkenti S. L. A., o kas labiausiai, šiuo instinktu vadovaujantis, galima lengvai surasti būdą, kuris pagelbės kiekvienam SLA nariui karštai pamylėti savo organizaciją.

SLA kuopose tankiai pasitaiko matyti žmonių, kurie nors ir reguliariai užsiima savo mėsines, vienok visame padoro šaltais, netikusiais nariais. Jie tankiai bando savo tulžę ant kitų išlieti, visiškai nepermatydami to, kad jie patys esą kalti. Vientik pora vakarų savaitę, pašvęstų atlankymui savo draugų ir prikalbinimui jų prie SLA, vientik pora žodžių pratarė savo pažįstamiems, pagiriant musų garbingą organizaciją, padarytą iš jų visai kitokius žmones. Nei vienas SLA narys negali savo organizacijos teisingai mylėti, jeigu jis nėra nieko naudingo dėl jos nuveikęs.

Tikroji meilė, yra tai truso vairo ir todėl, kad tikrai ką nors pamylėti, reikia pirmaus tam pasižvesti. Kiekvienas SLA narys žino gerai, kad jo organizacija yra šiandieną geriausia, turtinčiausia ir parankiausia pasaulyje. Kodėl tad apie tai nepranešti savo draugui, savo pažįstamam? Nauda juk iš to būtų dvejopa: prikalbinamas naują nari prie S. L. A., jis pasitarnautų žmonijai, o rupindamasi savo organizacijos stiprėjimu, jis pamylėtų ją ir jaustųsi laimingą ir naudingą jos nariu.

Butų labai gerai, kad per ateinantį metų kiekvienas SLA narys, o labiausiai tie, kurie dar iki šiol nėra nei kuomi šitai organizacijai pasitarnavę, pasistengtų nors po vieną naują nari savo pulkan prirašyti. Kiek laimės, kiek džiaugsmo būtų mums visiems, jeigu ateinantį seimą mes pasitik-

tume su 25,000 narių. Vyrai, stokime darban! Dirbkime su pasižvestimu geroi mūsų organizacijos, o mūsų meilė ir prisirišimas prie jos kasdieną bujos ir neš žmonijai, o labiausiai musų brangiai tautai, neapsakomą naudą.

***
.. Nauja Bila Link S. V. Kareivių. — Senatorius Irvine L. Lenroot, iš Wisconsin, inėšė bilą, kuri reikalauja, kad kiekvienas kareivis, tarnavęs S. V. kariuomenėje arba laivynė, gautų po \$30.00 už kiekvieną mėnesį, išstarnautą pereitos karinės laiku. Lietuviai kareiviai turėtų atkreipti dėmesį ant šito ir tie, kurie gali, pasiųsti laiškus savo valstijų kongresmonams, paraginant juos prie balsavimo už šitą bilą.

***
.. Amerikiečių Brigada. — Šiomis dienomis pulkininkas Gedgaudas, įgaliotinis Lietuvos užrubežio karinės misijos, padarė sutartį su buvusiu Amerikos armijos kapitonu Swarthout, pavesdamas jam vaduoti Lietuvos valdžios organizuoti brigadą, kuri stotų i Lietuvos armiją, kaip atskira vienata kariauti su Rusais-Bolševikais ir ginti Lietuvos rybas. Brigada prisidės ir prie Lietuvos atstatymo — padės tai syti Lietuvoje gelžkelius, kelius, pagelbės tvarkyti miškus ir sudaryti sąskaitas nuostolių, padarytų abelnaikaro metu, o ypatingai laikė vokiečių okupacijos.

Mokestis oficerių yra tokia pat, kokia jie gaudavo Amerikos armijoje, atmušant 20%. Mokestis kareivių yra maždaug tokia, kokią gauna Lietuvos kareiviai, t. y. 10 Amerikos dolarių mėnesiui.

***
.. Lietuviai Subruzdosiųsi Kongresan Rezoliucijai, Protestuodami Prieš Lenkų Žiaurumus ir Reikalaudami Lietuvos Nepriklausomybės Pripažinti. — Priešą mėnesį Amerikos lietuviai pasiuntė daugybę rezoliucijų S. V. Kongresui, reikalaujanti pripažinti Lietuvos nepriklausomybę ir išsikraustymo lenkų iš Lietuvos. Šitos rezoliucijos daug naudos atneš Lietuvai, nes jos buvo pasiųstos geriausiam laikui, kuomet lenkai varė propaganda, buv vienas mažas būrelis išsikrausčiusių vadovų šūkavę apie Lietuvos nepriklausomybę, kuomet žmonės buv visai apie tai nesirupinę. Priimdami rezoliucijas po įvairias kolonijas žmonės parodė, jog jie gyvai rūpinasi Lietuvos reikalais ir, kad jie yra pasirengę ginti Lietuvos teises. Butų gerai, kad netik mass-mitinguose rezoliucijos būtų priimanos, bet taipgi, kad kiek viena draugija ir kuopa pasistengtų panašias rezoliucijas išnešti. Rezoliucijos turi būti siunčiamos visiems savo valstijos Kongresmonams, abiem Senatoriams ir Suvienytų Valstijų Prezidentui.

Žemiaus paduotos rezoliucijos, kurios pastaruoju laiku tapo inėstos Senatui ir Žemesnin Butan ir referuo-

tos Užrubežinių Reikalų Komisijai:

1) Rugsėjo 2 d. Senatorius Lodge iš Massachusetts padavė Senatui pluoštą rezoliucijų, prisiųstų jam iš įvairių kolonijų, daugiausia telegramomis. Rezoliucijos reikalaujanti pripažinti Lietuvos nepriklausomybę.

2) Rugsėjo 2 d. Žemesniojo Buto speakeris Gillette, iš Massachusetts, padavė Kongresan petiją varde 2,000 Amerikos piliečių lietuvių kilmės, gyvenančių Bostone. Petijoje reikalaujama, kad Suvienytų Valstijų Kongresas panaudotų savo įtekme suteikime apsisprendimo teisės visoms pavergtoms tautoms.

3) Rugsėjo 2 d. Kongresmonas Dallinger, iš Massachusetts, padavė Kongresui petiją nuo Švento Jono Krikštytojo Draugijos iš Cambridge, Mass. Peticija reikalauja lietuvių-lenkų santykių.

4) Rugsėjo 5 d. Senatorius McLean, iš Connecticut, padavė Senatui lietuvių petijas iš Hartford, Thompsonville ir Waterbury. Peticijose prašoma, kad Suvienytos Valstijos prisidėtų prie reikalavimo, kad Lenkija atšauktų savo kariuomenę iš Lietuvos ir taipgi kad S. V. pripažintų Lietuvos nepriklausomybę.

5) Rugsėjo 9 d. Senatorius McLean, iš Connecticut, padavė Senatui rezoliucijas iš Thompsonville ir Waterbury, kuriose prašoma pripažinti Lietuvos nepriklausomybę.

6) Rugsėjo 9 d. Senatorius Sherman, iš Illinois, padavė Senatui lietuvių petiją iš Nokomis, Ill. Peticijoje prašoma, kad S. V. pripažintų Lietuvos nepriklausomybę, ir taipgi kad Suvienytos Valstijos prisidėtų prie reikalavimo, kad lenkai pasitrauktų iš Lietuvos teritorijų.

7) Rugsėjo 10 d. Senatorius Lodge, iš Massachusetts, padavė Senatui petiją nuo lietuvių Švento Jono Draugijos iš Cambridge, Mass. Peticijoje prašoma pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Senatas nusprendė petiją padėti ant stalo.

8) Rugsėjo 10 d. Kongresmonas Dallinger, iš Massachusetts, padavė Kongresui lietuvių moterų petiją, Ne kalto Prasidėjimo Draugijos iš Cambridge, Mass. Peticijoje prašoma, kad Suvienytų Valstijų Valdžia priverstų Lenkiją atimti savo kariuomenę iš Lietuvos teritorijų.

9) Rugsėjo 12 d. Kongresmonas Bacharach, iš New Jersey, padavė Kongresui petiją nuo Amerikos piliečių iš lietuvių kilmės, reikalaujančių, kad Suvienytos Valstijos pripažintų Lietuvos Respubliką, kaip nepriklausomą valstybę.

10) Rugsėjo 13 d. Kongresmonas Carew, iš New York, padavė Kongresui rezoliuciją, priimtą Amerikos piliečių iš lietuvių kilmės, kurioje prašoma, kad S. V. Kongresas pripažintų Lietuvos Respubliką, kaip nepriklausomą valstybę.

11) Rugsėjo 16 d. Kongresmonas La Guardia inėšė Žemesnin Butan bilą

(H. R. Bill No. 317), reikalaujančią paskirti sumą pinigų algoms ministeriui ir konsuliams, kurie bus pasiųsti Lietuvos Respublikon. Inėstoji bila pavesta Užrubežinių Reikalų Komisijai.

12) Rugsėjo 26 d. Senatorius McLean, iš Connecticut, padavė Senatui rezoliuciją iš Waterbury nuo lietuvių Tautinės Sandaros 11 kuopos. Rezoliucijoje prašoma, kad Suvienytos Valstijos pripažintų Lietuvos nepriklausomybę.

13) Spalio 1 d. Kongresmonas O'Connell, iš New York, padavė Kongresan Ekzekutyvio Komiteto petiją i Suvienytų Valstijų valdžią ir žmones, reikale Lenkijos agresyvio atsinešimo link Lietuvos. Peticija referuota Užrubežinių Reikalų Komisijai.

14) Spalio 2 d. Senatorius McLean, iš Connecticut, padavė Kongresui rezoliuciją iš Waterbury nuo lietuvių Dramatiškos Draugijos, su prašymu pripažinti Lietuvos nepriklausomybę.

15) Spalio 3 d. Kongresmonas O'Connell, iš New York, padavė Kongresui lietuvių rezoliuciją iš Schenectady; prašoma, kad Suvienytos Valstijos suteiktų Lietuvai moralę paramą kovoj su bolševikais ir su Lenkijos militarizmu, pripažįstant Lietuvos Respublikos nepriklausomybę.

16) Spalio 3 d. Kongresmonas Snyder, iš New York, padavė Kongresui lietuvių rezoliuciją iš Utica; rezoliucija tokio pat turinio kaip ir iš Schenectady.

17) Spalio 6 d. Senatorius Brandegee, iš Connecticut, padavė Senatui lietuvių rezoliuciją iš Waterbury, kurioje prašoma, kad Suvienytos Valstijos pripažintų Lietuvos nepriklausomybę.

18) Spalio 8 d. Kongresmonas Crowther, iš New York, padavė Kongresui Amerikos lietuvių petiją, kad Suvienytos Valstijos pripažintų Lietuvos nepriklausomybę.

19) Spalio 9 d. Kongresmonas MacGregor, iš New York, padavė Kongresui Amerikos piliečių, lietuvių kilmės, rezoliuciją, prašančią suteikti Lietuvai moralę paramą, pripažįstant Lietuvos Respublikos nepriklausomybę.

20) Spalio 10 d. Kongresmonas Rowan, iš New York, padavė Kongresui petiją nuo Amerikos piliečių, lietuvių kilmės, kurioje prašoma, kad Suvienytų Valstijų, kurios suteiktų Lenkijai nepriklausomybę, kad išleistų Lenkijos valdžiai įsakymą pasitraukti iš Lietuvos teritorijų.

21) Rugsėjo 22 d. Senatorius Walsh, iš Massachusetts, padavė Senatui keturias rezoliucijas, kurios buvo priimtos laike seimų: Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos, Tautos Fondo, Lietuvių Darbininkų Sąjungos, Lietuvių Blaivininkų Sąjungos, Lietuvių Katalikų Moterų Sąjungos, Lietuvos Spaudos Draugijos ir Amerikos Lietuvių Tarybos.

Kad višta nedėtų, vištelių neišperėtų.

AUKSO VILNOS

Meilės ir Mirties Žaishas

Trijose Veikmėse Drama

Parašė ST. PRZYBYŠEVSKIS.

Vertė ST. J. GRINIENĖ.

NEPAŽISTAMASIS. — Kaip aš išgądinau tamstą... O! (Žiūri į laikrodį). Pas tamstą laikrodis neteisingai... (Užsuka laikrodį).

REMOVSKIS. — Dar nėra dešimtos.

NEPAŽISTAMASIS (Dar suka laikrodį). — Bet bus... greitai bus... (Kažką paslaptinai šnabžda).

REMOVSKIS (Tulį laiką vienas, be nuovokos, žiūri į laikrodį... patrina kaktą). — Kas tai? Kas? Sapnas... ne, ne, tai ne sapnas. (Valkščioja po kambarį). Reginys?... Prigavystė!

RUŠČICAS (Leina). — Aš girdėjau, kad Lonskis išėjo...

REMOVSKIS. — Palauk, palauk... Čia, rodos, buvo kas tai kitas... Žiūrėk tik tai į laikrodį... Juk dabar aštunta... a?

RUŠČICAS. — Suprantama, aštunta... Gustave, kas su tavim?!

REMOVSKIS. — Nieko, nieko... Ši be pasilsio naktis... Aš labai susierzinęs... Pamąstyk tikiai, prieš valandą man rodėsi, kad čia buvo kas-tai... Baisiai nemalonus reginys... (Pauza).

RUŠČICAS. — Ko Lonskis norėjo?

REMOVSKIS. — Nieko, nieko. Jisai tik klausė, ar ne nuo manęs Elenos kukdikis?

RUŠČICAS. — O tu?

REMOVSKIS. — Melavau, prisiečiau melagingai. (Inirtusiai). Tris kartus jam paaustrinau, kad ne mafo... ne mano... (Prieina prie Ruščico). Žinai, aš niekšas... paskutinis niekšas...

RUŠČICAS. — Tylėk, vaikelio mano, tylėk... Už tai tu apturėsi kruviną bausmę... kruviną...

REMOVSKIS. — Taip... kruviną... (Pašoka). Aš ir vėl sumelavau!... Žinai, sakiau jam, kad jei jisai lavonu kristų po mano kojų, aš vistiek sakysiu teisybę, bet čia jau ir sumelavau. Ruščice, kam aš sumelavau?

RUŠČICAS. — Taip, gerai, gerai, kad sumelavai, tokie dalykai per daug baisūs, per daug baisūs... (Pauza. Visa kalba tankiai persitraukia tylėjimu). O gal buti ir negerai... Klausyk Gustave, tu kenti sunkų skausmą... Labai sunku... Bet dabar buk tvirtas, buk stiprus, ištuštink šitą taurę iki dugno... Padaryk visą, ką tokiuose atsitikimuose gali padaryt vyras...

REMOVSKIS. — Aš viską, viską padarysiu...

RUŠČICAS. — Buk tvirtas. Žinai, tu apvienėjęs, baisiai apvienėjęs... Tu tik gali atsidėti patsai vienas ant šavės... Kad butum žmogus prastas, sakyčiau tau: eik į bažnyčią, gulk kryžium ant žemės, verk ir melsk Dievui... Ne, ne melsk, bet šauk, šauk, o tas tau palengvins ir priūdos jieg. Kad butum silpnas, sakyčiau: steig ligonbučius, gyvenk dėl žmonijos, buk mielaširdingas, arba... cha-cha-cha... statyk kandidatūrą į labdaringos draugijos narius, bet tu, ak, sumai, sumai mano! Tu mano Gustave, tu patsai iš šavės padaryk dievnamį, kurio nesugriautų nei pragaro jiegoms... (Staiga su didele nerimastai). Gustave! Gustave! Kodėl tu taip nelainingas!? Ak, Gustave, kad tu žinotum, kas tu dėl manęs... Aš nuo mažų dienų išauklėjau tave, kada tavo tėvas... (Po ilgai pauzai). Tavo tėvas... Gustave! Ar tu nekeiksi manęs? Aš žinau baisią paslaptį.

REMOVSKIS. — Ką? ką? Kodėl tavo tokia baisi išvaizda?

RUŠČICAS. — Gustave, matai, Gustave, aš neturėjau tos neapykantos patsai savyje, aš priverstas buvau steigti ligonbučius... cha-cha-cha... Gustave, Gustave, vaikelio mano... cha-cha-cha...

REMOVSKIS. — Ruščice, Ruščice! Kas su tavim?

RUŠČICAS (Nusiramindamas). — Nieko! Nieko... Nieko jau, tai stačiai graudus momentas... Mano name pasidarė labai troškus, sloginantis oras, net mano nervai, tu žinai, jie — kaip pančiai... net mano nervai išsitempė... Na, Gustave, tu

juk tą viską perneši, tu tvirtas, bet aš bijausi už tave, bijausi...

REMOVSKIS. — Nesibijok. Aš tik perimtas tuo matymu ir sujudintas juomi, kad taip prakeiktai apgavau Lonskį... Ir visukuom... Juk tu supranti, ką reiškia gyventi su motere, kuri manęs nemylė, o Irene nemylėjo manęs... Mano siela visados jautė, kad ji manęs nemylė... Aš kankinan ir save ir ją. Vieną kartą pasakojo man apie kokias tai nematomas, piktas pragariškas dvasias, kurios užkankinančios žmogų, o apsigint nuo jų negalima, dėlto kad nematomos. Ir žmogus mėtosi į visas puses, o viskas veltui, žinai, aš... ne, ne aš! Mano neįsitikėjimas, mano nuožvalga buvo jai tos piktos dvasios... Aš patsai kaltau, o ne ji... taip, taip... aš kaltau... (Staiga). Ruščice! Kas pas tave da paslaptis? Pas mane labai baisus jausmas, taip švaisytos galvoje...

RUŠČICAS (Labai nusiminęs). — Ne, ne, vaikelio mano... Atmink: tylėti, tylėti... Motinos atmintis turi būti šventa. Dėlto kad... Matai, sunau mano, moteriškė... Mes per daug reikalaujame nuo moteriškės, mes norime padaryti iš jos meilužę, o ji — tikta motina, motina...

REMOVSKIS. — Aš nesuprantu, kas tai motina, niekados nepažinojau jos...

RUŠČICAS. — O, tavo motina, tavo motina buvo labai graži moteriškė...

REMOVSKIS. — Ji negalėjo būti gražioji, jeigu prapuldė mano tėva...

Daugiau Bus.

RABINDRANATH TAGORE.

DARŽININKAS

Vertė KAROLIS VAIRAS.

= 54. =

Kur tu skubini su savo ragazėle, taip vėlai vakare, kada turgus jau užsibaigė?

Jie visi jau išsiskirstė namole, su savo naštomis; tik mėnulis žiūri iš augštybių i kaimo medžių.

Tik aidas balsų nuo kelto bėga per tamsų vandenį i tolimes pelkes, kur snaudžia laukinės antys.

Kur tu skubini su savo ragazėle, kada turgus jau užsibaigė?

Miegas uždėjo savo pirštus žemei ant akių.

Varnų lizdai aptilo, ir bambuko lapai liovėsi šlamėje.

Daržininkai, sugrįžę iš laukų, džiau-ja kiemuose savo marškinius.

Kur tu skubini su savo ragazėle, kada turgus jau užsibaigė?

= 55. =

Buvo pusiaudienis, kada tu nuėjai šalin.

Saulė buvo karšta danguje. Aš atlikus savo darbą, sėdėjau pati viena ant balkonė, kada tu nuėjai šalin.

Neramus vėjas bėgo vilnimis, nešdamas kvapą nuo tolimų laukų.

Karveliai be paliovos burkavo uksmėje, ir bitės birzgėjo mano kambaryje, lyg skelbdamos naujienas iš daugelio tolimų laukų.

Kaimas snaudė pokaičio karštyje. Kelias buvo apleistas.

Umo prieupio pagauti lapai pakilo ir numirė.

Žiūrėjau i dangų ir mėlyneje audžiau žinomo man vardo raides, o kaimas miegojo pokaičio karštyje.

Užmiršau supinti savo plaukus. Silpnas vėjalis žaidė su jais ant mano skruosto.

Upė be bangelių plaukė rami po uksminga pakrante.

Tingus baltas debesėlis nekrutėjo. Aš užmiršau supinti savo plaukus.

Buvo pusiaudienis, kada tu nuėjai šalin.

Žemė ant kelio buvo karšta, ir laukai alsavo.

Karveliai burkavo tankumyne. Aš buvau pati viena, kada tu nuėjai šalin.

T. B.

GA NA TO JUNG O!

Kiekvienas, kas kėsina ant Lietuvos nepriklausomybės, yra jos priešinys. Lenkas, Rusas, Vokietis — jie yra mūsų priešinai, jei jie kėsina atimti mūsų laisvę ir žemę — pavergti mus.

Žmogus turi teisę ginti savo gyvastį, — tuo labiau jis turi teisę ginti savo laisvę, nes *mirtis yra geresnė už vergiją*. O kas nori atimti nuo mūsų laisvę, tas yra blogesnis ir už žmogžudį. Kas nori atimti mūsų žemę — prilygsta vagiui ir plėšikui. Mūsų teisė ir mus pareiga yra gintis nuo žmogžudžio ir nuo plėšiko: *veržėmus numirti, nekaip prarasti savo laisvę ir sukilti vilkti vergijos jungą!*

Taigi ir turime ginti savo tėvų krašto laisvę ir nepriklausomybę visais galimais būdais.

Rusų bolševikai, kolėkiniai, denikiniai nori atimti iš mūsų laisvę — ginkimės nuo jų. Paderevskiniai ar pilsudskiniai kėsina ant mūsų — ginkimės nuo jų! Antai, pastarieji paskelbė, kad jie eina Lietuvon. Girdi, Lietuvoje yra daug žemės ir girių, o Lenkijoje — nedaug, tad esą kam pirktis kitur, kad galima pasipiešti Lietuvoje! Juk taip cinškai ir paprasčiausiai plėšikas negalėtų pasakyti, — todėl tokiems vagims ir lupikams iš Lietuvos tegali būti vienas atsakymas: *mės savo neduosime ir pirmas, kas peržengs mūsų rubėžius, bus mūsų ginklu pakirstas*. Taip bus pirmam, taip bus antram, trečiam ir ketvirtam ir iki paskutiniam plėšikui, kas ateis mūsų žemę vogti, mūsų žmones vergti.

Taip bus, ne kitaip. Lietuviai kentėjo per šimtus metų, bet ilgiau ne kentės, nes visa tauta jau pasakė: **GA NA TO JUNG O!**

Bet kaip? Kaip? Priešas yra skaitlingas, o mes silpnai. Taip, bet ir Dovydas buvo mažutukas, o Goliatas buvo milžinas. Ir Amerikos Sąjunga, Valstijos Revoliucijos Metu buvo silpnas, o Anglija buvo tvirta...

Lietuviai ginsis, — priešas eis su ginklu Lietuvon, tai lai jis žino, kad už kiekvieno medžio miške, už kiekvieno kampo kaime bus Lietuvos, karštos meilės liuosybės uždegta ir taikys priešui-plėšikui tiesiog į jo plėšikišką širdį. Nes Lietuvos gins žmogaus teisę gyventi, ir jis ginsis nuo žmogžudžių ir vagies.

Ak, mes biedni esame, mes ginklu neturime. Teisybė, bet mes juos *privalome turėti*. Pirkime. Jei negalime nusipirkti — tai dirbkime savo tėvynėje. Jei ir to negalime — tai nuo kitų (nuo savo priešų) atimkime, — tai nebus vagystė, tai bus įgijimas priemonės savo gyvybę, savo laisvę ir savo žemę apginti!

Ką dabar Amerikos Lietuviai ginčius veda, centukais neša į fondus, ir už tuos centukus — tarsi už milijonus — pešasi, lai jie nors po vieną šautuvą duoda Lietuviai. *Lai nors vieną laivą ginklu nusiuosia Lietuvon — tai eis ne plėšikavimui, bet laisvę, gyvybę ir savo žemei ginti!* Jei nebus ginklu A-

merikoje, lai gauna Švedijoje, lai gauna bile kur, tik-tai lai gauna jų! Tai jų, tai Amerikos Lietuvų pirminė šiandien pareiga.

Mes nemaldausime, kad kas mums duotų nepriklausomybę, — ne ką juk ubagas ir išmaldaus. Bukime nepriklausomi. Apsarvokime nepriklausomybę nuo priešų durtuvų siena, — o tuokart ne maldausime pri pažinimo nepriklausomybės iš kitų, bet tie — kiti skaitys garbę, jei mes leisime jiems, kad jie mus pripažintų.

Ne petijojis, ne gintarinės rezoliucijos, ne vakarietiškos pietumis, ne reporterių pranešimai užtikrins mums laisvę, bet mūsų pačių pasakymas sau ir kitiems, kad: *mės norime būti laisvi, mės esame laisvi ir mes busime laisvi, — verčiau mėsime garbingoje kovoje už laisvę, bet i vergiją neisime!*

Lietuvos žmonės jau pasakė taip sau ir visam pasauliui. Jų avangardo karžygiai savo krauju jau pašventino Lietuvos Nepriklausomybės Deklaraciją. Lukšų, Eimūčių, Stanelių, Juozapaičių, Nastopkių ir visos eilės kitų karžygių kraujas buvo atgimusias, jaunos ir iškylančios Lietuvos, krikšto kraujas. O ką Jūs, Amerikos Lietuviai, darote, ir kaip jaučiatės? Ar Jums neauzderia sentėvų kraują, matant, kaip Jūsų broliai ir jų vaikai savo laisvę stengiasi aptverti Lietuvos Laisvės rubėžius? Ar neužkaista Jūsų veidai didelės gėdos kaituliu, kad iki šiol Jūs nepajiegate pasiųsti Lietuvon nei vieno karžygio, nei vieno ginklo, nei vieno, taip sakant, gyvojo stulpo Lietuvos Liuosybės Tvorai tvirti?

Subruskite, — praneškite Lietuvos karžygiams, kad Jūs, visos milijonas Lietuvos sunų ir dukterų, kaip mūšas stovite už jų pečių, kad Jūs juos remiate ne žodžiais, ne pažadais, bet aukais, kurio jiems reikia ginklams, drabužiams, duonai karės lauke.

Liuosybės Savaitėje Jūsų sudėtos šimtinės eis Lietuvon, jės didelėje ir šventoje kovoje už žmogaus, už tautos teisę laisvai gyventi. Dabar, Liuosybės Savaitėje, Jūs duoti pinigai Lietuvos kovai, yra tai indėlis į Lietuvos Laisvę, kuri Jums ir Jūsų Broliams bei Vaikams, kurio jiems reikia ginklams, drabužiams, duonai karės lauke.

LIE TU VA DA BAR JUS SAUK TA, AME RI KOS LIETUVIAI, — da bar, ka da pri siar ti na kri zis jos ko vo je. Ji per gy ven s ši kri zį, kurs li ks gen tkar čių ir gen tkar čių al mi nty je, to del ir Jūs, Ame ri kos Lie tu viai, at li ke te sa vo pa re i gus ir sa vo dar bu, pa si au ka vi mi ir pa si rgy ži mi pa liep ki te His to ri ją, kad ji į ra sy ty Jūs v ar dą Lie tu vos Ko vos už Lai svę Chro ni ko je.

Karolis Vairas.

KNYGYNU NAUDA

Beveik kiekviename mieste Suvienuotose Valstijose galima rasti knygynus. Jie yra valdžios įstaigos ir visi, neišskiriant amžiaus nei lyties, gali jais naudotis veltui. Bet neužtektinai žmonių jais naudojasi, ypač mažai ateivių. Kiekviename didesniame knygynų įvedami departamentai, kur galima rasti knygų visose kalbose. Tarp jų yra ir lietuvių kalboje. Kurie knygynai to dar nepadarė, stengiasi daryti, ir yra viltis, kad kiekviename didesniame mieste, bus galima gauti pasiskaityti knygų visose kalbose.

Dabar knygynuose galima rasti įvairių knygų, laikraščių, beveik visose kalbose, kurios taip lengvai parasytos, kad žmogus mokantis ir mažai skaityti, gali lengvai suprasti. Galima gauti knygų apie visokius amatus, kurie pagelbsti žmogui įgyti geresnį darbą ir gauti didesnę algą: knygų apie darbus, auginimą vėjų, apie virimą, siuvimą, kad pagelbėti jam ir jo žmonai, kaip pergalėti pragyvenimo brangumą, knygų apie Amerikos valdžią ir gyvenimo reikalavimus, kad pagelbėti jam tapti geru piliečiu. Tai knygos (daugiausia anglas kalboje), kurias galima gauti visuose viešuosiuose knygynuose ir visi ateiviai yra raginami jomis naudotis.

Žmogus gali turėti ir pirmas popieras, dirbti kasdieną ir leisti savo vaikus rengti ir mokytis, o gal ir pats lankyti mokyklą vakarais, visviena jam būtų sunku kovoti su pragyvenimu ir įsigijimu savų namų svetimoje žemėje. Knygos jam daug pagelbėtų. Ir tik knygynuose tegalima rasti knygų. Kad pasiskolinti knygų, reikia išpildyti blanką, ant kurios pasizadi knyga švariai užlaikyti ir sugrąžinti paskirtu laiku. Net nereikia nei to, nes galima toms knygoms naudotis knygynų skaityklose.

Knygynuose visuomet yra ypata, kuri pasirengus atsakyti į visokius klausimus. Nevisuomet galima su rasti knygą, kokios norima, todėl niekad nereikia bijoti pasiklausti.

Karės laiku Amerikos Knygynų Sąjūdis pristatydavo stovyklose ir ligonbučiuose tuksantinius knygų, įvairiose kalbose, ir lengvoje anglų kalboje, ypač svetintaučiams. Daugumas karievių neįsivado nuobodumo, turėdami knygų savo kalboje. Knygynai Suvienuotose Valstijose tą patį siūlo visiems ir visi turėtų tą proga naudotis. Dabar, žiemai artinantis, patartina mūsų jaunimui naudingai praleisti ilgus ir nuobodžius vakarus, lankant vakarines mokyklas arba knygynus. Mokslas ir apšvietas, tai neapkeičiamai turėti, kurių niekas neatims ir kurie visuomet ir visur nešavininkui nauda.

Kaip Virinti Vaisius

(EDITH ALLEN).

Kodel tokie vaisiai, kaip slyvos, kartais turi stipresnį ir rugštesnį skonį po to, ka-

da prie jų pridėta cukraus? Tokių vaisių, kaip slyvos, skonius pasidaro stipresnis ir rugštesnis, jeigu vaisius yra su cukrum per ilgai virinamas.

Idant pasaldintų vaisių skonius būtų skanesnis, reiktų, gali jais naudotis veltui. Bet neužtektinai žmonių jais naudojasi, ypač mažai ateivių. Kiekviename didesniame knygynų įvedami departamentai, kur galima rasti knygų visose kalbose. Tarp jų yra ir lietuvių kalboje. Kurie knygynai to dar nepadarė, stengiasi daryti, ir yra viltis, kad kiekviename didesniame mieste, bus galima gauti pasiskaityti knygų visose kalbose.

Pridedant daug cukraus prie vaisių ir tada verdant per ilgą laikotarpį, skysimėlis, vietoje virsti į drebulę pasidaro tamsus ir besitęsiantis it nedavirtas moliasinis saldainis. Ilgas virinimas nepadarys daugiau vaisių drebulės (jelly), bet vien priduda viralui daugiau stiprumo ir kartumo. Vienatinis budas užlaikyti vaisių skonius yra — virinti vaisių po pridėjimui cukraus vos keletą minučių.

Ar yra budas lengvesniam

persikų (peaches) nulupimui?

Norint persikus nulupti, užpilk juos verdančiu vandeniu ir tegul pastovi nuo trijų iki penkių minučių; po to apipilk šaltu vandeniu, idant atvėstų. Taip darant persikai lengvai nusilups. Pomidorius ir armėniškas slyvas irgi galima lengviau nulupti pašutinant viršminėtu būdu.

Gerai išnokusieji vaisiai nereikalauja pašutinimo pirm nulupimo.

PERLEKĖ PER DIENĄ

1046 Mylias.

Surengtose Amerikos Orlaivinių Klubų lenktynėse tarpe New Yorko ir San Francisco, leitenantas H. E. Queens pirmą dieną perlėkė 1046 mylias, kuris, manoma, jeigu visas seksis, pašims pirmą šiose lenktynėse dovaną.

SUSIVIENIJIMO LIET. AMERIKOJE SAVAITE

GRUODŽIO 7—14 d., 1919 M.

(Kuopų viršininkai lai perskaito šį atsišaukimą kuopų susirinkimuose).

„Tėvynės“ No. 40 tilpo pirmas paskelbimas apie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje SAVAITE ir No. 41 tilpo atsišaukimas į kuopas, apskričius, ir šiaip jau narius. Spalio 10 d. išsiuntinėta atsišaukimas į visas kuopas, kuris turėjo būti perskaitytas kuopų susirinkimuose, didesniai paraginimui mūsų narių prie stropesnio pasidarbavimo.

SVARBUMĄ SUSIVIENIJIMO SAVAITEs jau visi žinome, ir suprantame, kiek įsėgus dedama iš Centro, kad ta savaitė būtų surengta taip, kad po visą Ameriką lietuviai būtų užinteresuoti mūsų pastangomis. Galima padaryti labai didelę naudą tiems mūsų broliams lietuviams, kurie dar nepriklauso prie SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE, tik butinai visi ir visur turime sukrusti ir rengtis prie jos apvaikšiojimo. Iš Centro rengianties pristatyti kuopoms literatūrą, paskaitas, paskelbimus etc., yra didelis darbas ir butinai iškalno reikalinga žinoti, kiek kur to viso reikės išsiuntinėti. Lėšos ir darbas yra didelis, bet kuopoms tos savaitės įrengimas labai lengvas, jei tik pasidalytys darbu su visais nariais, galinčiais dirbti; vieni sugieškos svetaines, kiti pasimokys paskaityti jau atspausdintose paskaitas, kiti apsiims pardavinėti literatūrą ir dūlinti publikai dovanai skiriamas knygeles, kiti apsiims pardavinėti tikiečius tiems vakarams, kuriuose bus imama įžanga. Didėsių kuopų kuopos, susidėjusios į vieną kruvą, gali parinkti apkelbimų nuo vietos bižnierių ir atspausdinti tam tikrus programas. Daug įvairių įvairiausių būdų yra surinkimui lėšų. Jeigu tik visi mes norėsim, tai netik lėšas galima surinkti tų vaikų padėgimui, bet dar kuopos gali turėti ir pelną padidinti kuopos išdo, tik reikia gero noro ir truputį truso pridėti, o labiausiai reikia sutartinio darbo. Apskričių viršininkai turėtų pasirūpinti gauti kalbėtojus. Darbo yra visiems daug, tik turime sukrusti ir dirbti, o pasekmės — neabejotinos.

Kuopų viršininkams iš Centro buvo išsiuntinėtos tam tikros blankos, kurios turėjo būti perskaitytos susirinkimuose. Po apsprendimui ir surašymui kuopų nutarimų, tos blankos turi būti sugrąžintos iki 15 d. lapkričio (Nov.), 1919 m. Tulos kuopos, kurios veikėsnės, jau atsiuntė tas blankas su atsakymais: nuo kitų kuopų tikimės taipgi greitai laiku sulaukti atsakymus.

Gerbiamieji, mes visų pirma turime nepamiršti, kad esame nariai SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE — galima sakyti vienintėlis lietuvių progresyviškos organizacijos. Nuo mūsų reikalaujama daugiau, negu nuo neorganizuotų paprastų lietuvių, nes esame Amerikos lietuvių pažangusis, veikdas savo brolių naudai, kunas. Mes anais metais rengėme prakalbas, maršrutus, gg. Dr. Basanavičiui, Yčui, šinkui ir kitiems mūsų tautos veikėjams; siuntėme aukas nuo karės nukentėjusiems, rėmėme laisvės karžygius, aukadami politikiems kankiniams, kurie papuolė į carizmo natus, kovoje už išliuosavimą mūsų spaudos Lietuvoje; savo aukomis gelbėjome ir gelbstime savo brolius imigrantus, šelpiame našles ir našlaičius. Nelabai senai per atsišaukimus surinkome suvirš 12 tukstančių dolarių Lietuvos laisvės reikalams. Per mūsų organe vedamą agitaciją, su įtempimu kovojame už Lietuvos neprigulmybę, skleidžiame literatūrą ir šviesą mūsų brolių tarpe. Kuomet truko carizmo ryšiai, mes pirmutiniai pasiuntėm nuo mūsų organizacijos sympatijos kablegramą, pasveikindami naujos evangelijos apaštalus. Mes SLA nariai patis pirmutiniai pasiuntėm draugams McCormick atsišaukimą, kad jis nepamirštų užliuosuoti lietuvių taikos tarimose po karę. O kiek esame visokių pavyžių pasiuntę senatoriams ir kongresmonams su reikalingais Lietuvos neprigulmybės, tai sunku būtų suskaityti. SLA nariai aukavo Lietuvos žmonių gelbėjimui nuo bado, mirties per įvairius fondus — per Lietuvos Gelbėjimo Fondą, Lietuvos Šelpimo Fondą, Tautos Fondą ir nemažai truso ir aukomis prisidėjo Lietuvos Dienoje. SLA rėmė ir remia jaunomene, einančią augštesnius mokslus: pirmiau tai darė „Aušra“, dabar gi per SLA Moksleivių Fondą. SLA nariai aukavo Europos moksleiviams ir jų draugijoms: „Žiburėliui“ ir „Saulėi“, taipgi atliko šimtus kitų labdarinių darbų. Mes, SLA nariai, tuomi nereikalaujam girties prieš visuomenę, neigi didžiuties, nes tai yra mūsų uždavinys dirbti mūsų tautos labui, bet tik norime atkreipti visuomenės dėmą į tai, ką reiškia organizacija ir ką ji gali nuveikti. Ta visuomenės dalis, kuri dar nepriklauso prie SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE, turėtų pastu-

dijuoti ir netik nesišalinti nuo šios organizacijos, bet dėtisi į tą burį organizuotų lietuvių, kad tokiu būdu padidins mūsų veikimo spėką, idant dar daugiau galėtumėm nuveikti mūsų tautos labui.

Jei mums kas drįstų pasakyti, kad mes nieko gero savo tautai nesame padarę, tai nepravilome įsisteiti. Kas panašius užmetimus daro, tas užvydi įsila. NARIO GARBINGO VARDŲ. Jei kas daro priekaištus, kad mes nieku daugiau nesirupiname, kaip tik savo pomirtinių ir pašalpų reikalais, ir kad mūsų organizacija niekuom nesiskiria nuo paprastos Insurance Kompanijos, tai tie žmonės yra toli užpakalyje pasilikę ir verti pasigailėjimo. Ant jų nereikia rugoti, nei nustoti dirbus.

Taigi jausdamiesi esą mūsų tautos druska, neturime praleisti šios progos, surengime SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE SAVAITEs. Mes patarnausime netik savo organizacijai, bet ir abelnai Lietuvos reikalams ir individuališkų žmonių gerovei. Tikslas šios savaitės yra praplatinimas apšvietos įvairiose srityse, padauginimas SLA narių skaitliaus ir neprigulmybių lietuvių apsaugojimas nuo svetintaučių.

Atsiminkite, kad Jūs, SLA nariai, esate ant sargybos mūsų tautos. Į Jūs žiuri visi iš visų kampų, skaito Jūsų žingsnius; Jūsų darbai visuomenei parodo, kad Jūs nerupi siaurų partijų reikalais. Teisybė, Jums primeta įvairius partvyškumus, bet tik tokie žmonės meta ant Jūsų tas kaltes, kurie iki ašų partvyškume yra paskendę. Atsiminkite ir tą faktą, kad kas kitų laisvę varžo, tas pats jos neturi; arba jei turėdamas laisvę, kitiems jos nepripažįsta, tai ar ankščiau, ar vėliau, pats ją praras. Taigi, gerbiamieji SLA nariai, Jūs neprivalote dėti didelės svarbos ant tų žmonių, kuriems mūsų darbai nepasidaboja. Šios savaitės tikslas žinodami, stengkitės kuoplausiai supažindinti lietuvių visuomenę su mūsų organizacijos programa, su nuveiktais ir veikiamais jos darbais. Rupinkimės, kad šita organizacija galėtų dar sparčiau plėtotis ir nešti dar didesnę naudą mūsų broliams lietuviams. KUR VIENYBĖ — TEN GALYBĖ. Todel stokitės darban visi SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE NARIAI, kaip vienas. Rengkitės prie apvaikšiojimo SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE SAVAITEs. Pasišėsinimui jog negalite duoti ir jų neturėtų būti, nes gyvenime nėra negalimų dalykų, jeigu Jūs noras.

Kuopos, pasiskulinkite prisistūti išpildytas informacijų blankas!

A. B. STRIMAITIS,
SLA. Sekretorius.

GYVASAI REIKALAS

Rašo Jūsų Laimė

Po laikraščius bejieškodami pą. Aš esmi persitikrinusi, kad žinių, kartais dar blogesnių žinių, randame, negu čion šiame straipsnyje paduodame. Kuomet mūsų žmonės prisilaikys tvarkos, tai bus galima dar geresnėmis žiniomis pasidalinti:

1. Tacoma, Washington, rugšėjo 9 d., 1919 m.

Vieša padėkavonė:— Aš Petras Degutis dėkavoju visam SLA už suteiktą man laimę ligos pašalpą, kurią aplankiau liepos mėnesyje: \$97.50 už dvidešimt savaitių ligos. Tai yra labai didelė parama laike ligos mums darbininkams. Aš linkiu kožnam lietuviui, kuris dar nepriklauso prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, kad nieko nelaukdamas tuojuos prisirašytų, netik prie apsaugos, bet ir prie pašalpos skyriaus. Atminkime, jog mes nežinome savo nelaimės. Šiandien esam sveiki, linksmi, einame darban, o ar žinome, kad vakare galim grįžti sveikais? Gal nelaimė ištikti suvis netikėtai. Aš šitą kalbą iš prityrimo, nes su manimi taip atsitiko: išėjau darban sveikas, o grįžau ligoniui.

Man pašalpa buvo išmokėta bėgyje penkiolikos dienų po atsitikimui. Neretai ant vietos priklausančių prie kokios draugijos, be draugystės mėnesinio susirinkimo pašalpos negali gauti.

Dar kartą tariu širdingai ačiū Sus. Liet. Amerikoje ir tiems lietuviams, kurie šią organizaciją sutvėrė ir tiems, kurie dabar ją veda tvarkoje. Linkiu, kad ateinančiuose 1920 m. šios mūsų organizacijos didelė atžala išaugtų Lietuvoje.

Su augšta pagarba, Petras Degutis.
2. Terre Haute, Ind. — Gerbiamas sekretoriau, meldžiu šitą mano padėkavonę patalpinti į organą „Tėvynė“ ir kitų narių bei lietuvių žiniui.
Aš Ona Andriukaitienė, 46 kp. SLA narė, ištariu širdingai ačiū SLA už prisijusčius man \$39.00, kaip ligoje pašal-

pašalpa, kaip ligoje pašal-

Jeigu priklausai, tai ir pakalbink savo kaimynus, draugus, pažįstamus. Jeigu dar nepriklausai, tai kreipkis prie vietinės kuopos viršininkų, kaip tai sekretoriaus, pirmininko, izdininko, o ypatingai prie organizatoriaus. Jie Tamstai suteiks pilnas informacijas, nurodys, kaip galima prisirašyti. Jeigu nėra kuopos, tai kreipkis tiesiai į Centrą, ten Tamstai duos pilnas informacijas ir Tamstai gausi įgaliojimus sutvėrimui naujos kuopos. Rašyk šiuo adresu:

Lithuanian Alliance of America
307 W. 30 St., New York, N. Y.

S. L. A. REIKALAI

ATSISAUKIMAS Į SCHUYLKILL'Ų LIETUVIUS.

Jau nekuriamas yra žinoma, kad 1-mo SLA. Apskričio susi-važiavimas, kuris įvyko 31 d. rugpjūčio, 1919, Shenandoah, Pa., nutarė kartu su SLA. Sąvaite (7-14 d. gruodžio s. m.) surengti šioje apskrityje prakalbų maršrutą. Kalbėti yra pakviestas ir pasižadėjo „Sandaros“ redaktorius, g. K. Norkus, iš So. Boston, Mass.

Taigi visos SLA. kuopos, kurios šioje apskrityje egzistuoja ir kurios manė savo mieste virš paminėtų laikų surengti prakalbas, yra prašomos atsisaukti. Taip pat ir tos lietuvių kolonijos, kur dar SLA. kuopų nėra, bet pageidaujama ir galima suverti, yra prašomos surengti prakalbas. Pasinaudokite iš progos ir atsisaukite žemiaus sekančių adresu.

Kuopos, kurių reguliariai susirinkimai greitai pripuola, saukite ekstrą susirinkimui ir apie savo nutarimus kuoveikusiai praneškite.

Kolonijos, kur SLA. kuopų nėra, o randasi vienas kitas pažangus lietuvis, atsiliepkite, o Apskritys jums padės jūsų kolonijoje prakalbas surengti.

Vėliaus mes surinkę žinias ir sutvarkę maršrutą paskelbime per organą „Tėvynę“, kur ir kada prakalbos atsibus.

Varde kom. prakalbų maršrutu

J. D. Taunis,
Box 376,
Kulpmont, Pa.

PRANESIMAS.

SLA. 5-tas Apskritys rengia bendrą su centru SLA. Savaitę, kuri atsibus 7-14 d. gruodžio. Kuopos, kurios pačios neįsagalės programos suruošti, lai atsisaukia į penktą Apskritį, o gaus pagalbą. Toms kuopoms, kurios nepriguli prie Apskričio programos bus parengtas ir jo išpildytojai parupinti su tam tikromis išlygomis. Del platesnių žinių kreipkitės pas penktą Apskričio raštininką.

J. Danielių,
66 Lafayette Str.,
Paterson, N. J.

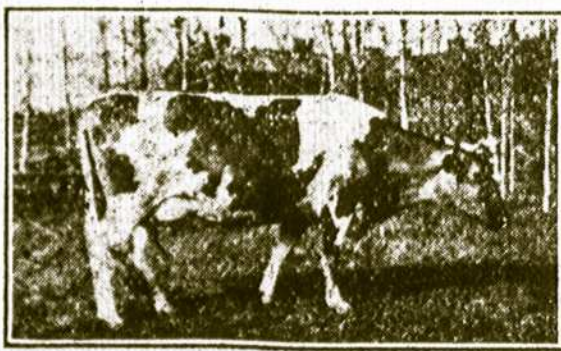
BIBLIJA

Tai yra visas šventas Raštas, Seno ir Naujo Testamento. Ši Biblija yra tikra, pilna, lietuviška, lietuviškomis raidėmis; pagerinta per kun. M. X. Mockų, labai naudingomis rodyklėmis, susideda iš 66 knygų, 1189 perskayimų, 31173 padėjimų. Audinio stiprus apdaras, aukso titulas, gėra plona popiera, rausvi kraštai, kaina \$2.50. Roan skuros linknus apdaras, aukso titulas, geresnė plonesnė popiera, rundini kampai, burnišuoti raudoni kraštai, kaina \$4.50. Roan skuros linknus uždegiantis knygos kraštus apdaras, aukso titulas, ekstrą gėra plona popiera, rundini kampai, rausvai auksuoti kraštai, kaina \$5.50. Užsakymai bus išpildyti tuojau. Prisiuntimas bus apmokėtas. Pienai siųsti yra geriausiai per pašto arba ekspreso money order. Adresuoti reikia šitaip:

M. X. MOCKUS
255 Broadway, So. Boston, Mass.

FARMOS

Tie, kurie norite gyventi ant farmų, yra geriausia vieta lietuviškoje kolonijoje Vilnius, Vilas County, Wisconsin'o valstijoje, kurioje daugybė lietuvių jau gyvena ir visi yra užganėdinti. Čionais žemė labai derlinga, ant kurios viskas gerai auga. Randasi prie miestelio ir yra bažnyčių, geležinkelio, gerų kelių, gražių ežerų ir upelių su

daugybė žuvų. Dabar žemė parduoda labai pigiai — nuo \$15.00 iki \$25.00 už akėrį. Ir galite pradėti dirbti farma su \$100 ir neįsiti, kaip turėsite farmą išmokėti ir mes duodame darbą tiems, kurie pirkis farmas ir taipgi priimame Liberty bondus už pilną vertę, kaip dalį įmokėjimo už žemę. Del platesnių žinių rašykite lietuviškai.

K. Gadlauskas, liet. direktorius.
EAGLE RIVER, WISCONSIN.
SANBORN COMPANY.

Jau norite būti sveikais, tai skaitykite knygą „Sveikata“. Knyga „Sveikata“ turi 339 puslapius ir kelia šimtus paveldimų žmogaus kūno sutrikimų. Druose auksinio apdarose kaštuoja tik \$2.00 su pristatymu. Rašykite į dėdėm 22c. stempą ir gausite knygą „Sveikata“.

S. P. Tanis & Co.
31 East 112th Street Chicago, Illinois.

Lietuvos Atstatymo B-vės Kalbėtojo Maršrutas

Inžinierius P. J. Žiuris važinėja Lietuvos Atstatymo Bendrovės reikalais po Vakarines Valstijas. Jis sakys prakalbas šiose lietuvių kolonijose:

Spalių 23 — Dayton, Ohio.
Spalių 25 — Toledo, Ohio.
Spalių 26 — Grand Rapids, Mich.
Spalių 28 — Gary, Ind.
Lapk. 2 iki 8 — Chicago, Ill.
Lapk. 8 — Waukegan, Wis.
Lapk. 9 — Kenosha, Wis.
Lapk. 11 — Sheboygan, Wis.

Lapk. 13 — Madison, Ill.
Lapk. 15 iki 20 — Chicago, Ill.
Lapk. 22 — Rockdale, Ill.
Lapk. 29 — Sioux City, Iowa.
Lapk. 30 — Omaha, Nebr.
Gruod. 6 — Pittsburgh, Allegheny
Gruod. 7 po pietų — Pittsburgh, So. Side.
Gruod. 7 vakare — Pittsburgh, Soho.
Gruod. 9 — MacKeesport, Pa.
Gruod. 10 — Wilmington, Pa.
Gruod. 13-14 — Philadelphia, Pa.
Gruod. 14 vakare — Chester, Pa.

JUOKAI

Na, ar ne juokai, kad mūsų žmonės toki išmintingi ir supranta apie žemę, gyvulius, javus, daržoves ir neina ant farmų? Juk tai yra prastiausis daiktas tunot fabrikuose ir muštis su streiklaužiais, arba mokėti didelius pinigus už maistą didmiesčiuose. Argi negeriausi nusipirkti sau geros žemės sklypelį ir tunot ramiai, o ypačiai mūsų kampelyje, kur dar nesena Kolonija, dar nėra melaugų pardavime žemių. „Ukininko“ redakcija tai daro vyriškai. Ot, taip atvažiuoja žmogus, parodo žemę ir derėkis, kaip tik nori su žemės savininku. Ot, tai vyrai, tai vertas pagyrimo!

Neduk Dieve, ką mes girdime nuo kitų apie Scotvilles ir Pikako agentus. Klausyk, kumai, parašyk pas mus ir gausi ukišką laikraštį ir gražių farmų listą ir atvažiuos pirk-

si sau puikią farmukę ir mums nebūs gėdos su jumis sueti po tam.

„AMERIKOS UKININKAS“
P. O. Box, 40mfrtmhemrht
P. O. BOX 96, HART, MICH.

Vaismedžiai ir Namai

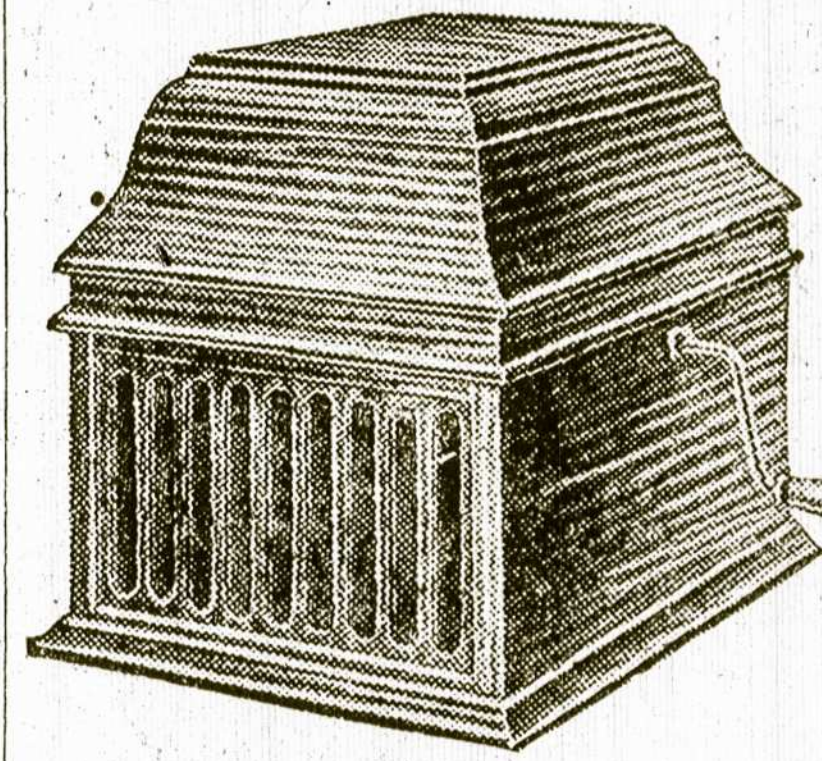
Pardavinėdamas vaismedžius ir kvietkus del sodinimo apie namus netikėtai užėmė gerų namų ir lotų ant pardavimo. Prie dailios apielinės, sveiko oro ir arti visos traktos. Mylinti del savęs įgyti geras namus arba visokių aukšmenų (?) del paderinimo namų kreipkitės žemiaus paduotu adresu.

BUS VISKAS PIGIAU.
Yra surasta budas, kaip gauti viską pigiau ir leidžiama visuomenės naudai. Del platesnių žinių kreipkitės šiuo adresu:

WM. B. DEBES,
Mills Hotel No. 1, New York City.

STEBĖTINAS GRAMOFONAS

TIKTAI \$21.75 PER TRUPĄ LAIKĄ.

Geriausias Gramofonas, koks tik kada nors buvo par duotas už taip žemą kainą. Gražus mahagoninis, dailiai ir drūčiai padarytas, turi gražų, žavėjantį balsą, turi ekstrą tvirtą, sprenžiną ir motora, gražina visokios išdirbystės rekordus. Didumas 17X17 ir 13 colių augšcio. Toks gramofonas gali užtekti visam gyvenimui. NIEKUR NEGAU-SITE tokių gramofonų už taip žemą kainą, nes jie visur kitur parduoda po 35 dolar, ir brangiau. Mes užpirkome ju 500 iš nusibankrutėjusios firmos, delto galime pigiai pardavinėti pakol jų turėsim.

Sykiu su gramofonu pasiuntiname ir 10 gražių dainų bei muzikos šmeitelių, ir 300 adatų dykai. Gvarantuojame užganėdinimą, kitaip grąžiname pinigus. Taigi jei norite pasinaudoti proga, tai prisiųskite tik \$3 rankpinigį, o likusius užmokėsite atsiėmę fonografa, rekordus ir adatas. Rašykite tuojau, kad nebūtų vėlu.

Gvarantuojame užganėdinimą, kitaip grąžiname pinigus. Taigi jei norite pasinaudoti proga, tai prisiųskite tik \$3.00 rankpinigį, o likusius užmokėsite atsiėmę fonografa, rekordus ir adatas. Rašykite tuojau, kad nebūtų vėlu.

PRAKTICAL SALES COMPANY
1219 North Irvin Ave., Dept. T., Chicago, Ill.

Ar nenyksta jusu sveikata?

Daktaro patarimas pagerint sveikatą ir pajėgas mažakraujų nusilpnėjusių vyrų ir moterų.

Kaip po pasekmės didelio įsitempimo, kurį taip daug žmonių patirgevo no karės laiku, nervų celės nustojo gyvybės ir visa kūno sistema nusilpnėjo, taip kad tukstančių vyrų ir moterų sveikata šiandien nyksta vien tik todėl, kad jų kraujas praskydo ir silpsta delei stokos geležies jame. Tik per geležį esančią raudonojo kraujo dalyje inaina į kūną gyvybę užlaikanti „oxygena“ ir prigelbsti kraujui pakeisti maistą į smegenų palaikytoją. Jei tik žmonės užlaikytų savo kraują pilną sudurtinancios geležies, indami Nukso-Geležį, kuomet jaučiasi silpnais ir bejėgiais, tai jis greitai galėtų padauginti raudonuosius kraujo grumuličius ir unu laiku tapti drutesniais ir sveikesniais iš visų atžvilgių. Jei jus jaučiatės silpnai, ar nesveiki, tai pravalote padaryti šoki bandymą. Įsitemykite, kaip ilgai jus galite dirbti, ar kaip toli nueiti iki pailstant. Paskui imkite trisryšk kasdien po valgio po dvi penkių gramų plyteli Nukso-Geležies per dvi savaites laiko. Tam laikui praėjus vėl išbandykite savo jėgas. Nukso-Geležis daugelyje atsitikimų padidina jėgas silpnų ir nusidirbusių vyrų ir moterų vos į dvi savaites laiko. Išdirbėjai pilnai gvarantuoją, kad vaistas suteikia geras pasekmes ir pilnai užganėdina pirkėją, o jei ne — tai grąžina pinigus. Nukso-Geležį parduoda visi apšieklininkai.

„LIETUVOS KARIUOMENE“.

Parašė Karininkas LADISLOVAS NATKEVIČIUS. Išleido LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ.

ARTI 220 PUSLAPIŲ.

Šio laikraščio Skaitytojai turi dabar gerą progą įgyti labai gražų veikalą — tai yra „Lietuvos Kariuomenė“.

Šito veikalo autorius, Karininkas Ladislovas Natkevičius, narys Lietuvos Delegacijos, kuri rengiasi atvykti Amerikon, pats yra organizavęs Lietuvos kariuomenę, tad ir žino, kokias sunkenybes reikėjo Lietuvai pergyventi, kuriant karišką jėgą Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei ginti.

Knygoje bus apie 120 paveikslų: Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, Lietuvos Ministris Pirmininkas Mykolas Slezevičius, Lietuvos Vyriausias Karo Vadas Generolas Silvestras Žukauskas, Lietuvos Karo Ministras Merkis, Lietuvos Ministrų Kabinetas, Karo Mokyklos Mokiniai, Laidotuvės Lietuvos Didvyrių Prano Eimučio, Antano Juozapavičiaus, Nastopkos, ir kitų, iškilminga kariuomenės priesaika, Lietuvos kariuomenės manevrai, Lietuvos orlaivininkai ir tt.

Knygoje „Lietuvos Kariuomenė“ aprašomi yra sekantieji dalykai:

- 1) Lietuvos Prezidentas, — paveikslas ir biografija.
- 2) Bendrieji pastebėjimai Lietuvos Kariuomenės Pradžiai Beješkant.
- 3) Musų Kariuomenės Lietuvoje Kurimo Pirmos Dienos.
- 4) Vilniaus Karininkų Atsisaukimas.
- 5) Pašaukimas Laisvanorių į Krašto Apsauga ir Pirmoji Mobilizacija.
- 6) Karo Stovio Įvedimas Lietuvoje.
- 7) Krašto Apsaugos Ministrų Konstruavimas.
- 8) Lietuvos Armijos Organizavimo Pradai. Laikinas Kariškių Santykių ir Pareigų Statutas.
- 9) Lietuvos Kariuomenės Iškilminga Priesaika.
- 10) Lietuvos Priešininkai.
- 11) Rusų Frontas ir Musų Kariuomenės Jame Žygiavimas. — Pirmam Lietuvos Kareivii Poviliui Lukšui žuvus.
- 12) Lenkų Frontas ir Musų Kariuomenės Jame Žygiavimas.
- 13) Pirmieji Karžygiai, Žuvę Begindami Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomybę — Pranas Eimutis, A. Juozapavičius, J. Stanelis, A. Nastopka ir kt.
- 14) Lietuvių Karo Literatura ir Dyasinis Kariškių Aprūpinimas.
- 15) Santarvės Karo Misijos Lietuvoje.
- 16) Lietuvos Raudonasis Kryžius.
- 17) Kariškių Žeme Aprūpinimas.
- 18) Lietuvos Kariuomenės Dainos.

Iš to, kas viršiau paminėta, aišku, kad šis veikalas duoda visišką paveikslą Lietuvos kariuomenės steigimo ir palaikymo. Amerikos Lietuviai, negalėdami patis stoti į Lietuvos kariuomenę, turėtų nors apsipazinti su ja, kad galėjęs kitokiais būdais jai pagelbėti mūsų Tėvynę ginti ir jai laisvę užtikrinti.

Todel skubinkitės užsisakyti šitą veikalą, — kas suvėlins, galės kysgos netekti, nes spausdinsime tik tai tiek egzempliorių, kiek turėsime užsakymų.

Dabar užsisakant knygą, jos kaina yra \$2.00, vėliau kaina bus didesnė. Norintieji gauti knygą „De Lux“ apdarus, turi užsimokėti \$3.00.

Visiems, kas dabar užsirašys veikalą „Lietuvos Kariuomenė“, duodame dovany vieną kurį nors čionai paminėtų paveikslų, kurių niekur negalima gauti nusipirkti (paveikslai yra padaryti ant gražaus popieriaus, didelio formato, tinka į rėmus). Pasirinkti galima vieną sekančių paveikslų: Pirmasis Lietuvos Respublikos Prezidentas gerb. Antanas Smetona, arba — Lietuvos Laikinosios Valdžios Ministris Pirmininkas gerb. Mykolas Slezevičius, arba Lietuvos Vyriausias Karo Vadas Generolas Silvestras Žukauskas.

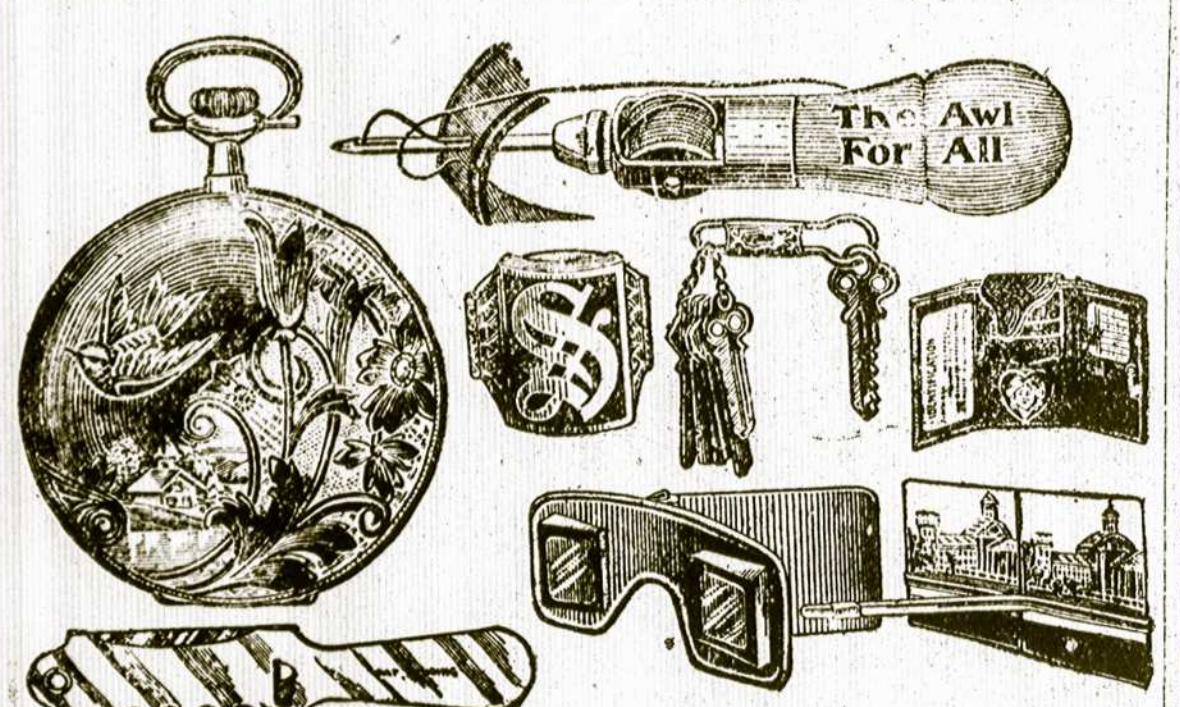
Tiems šio laikraščio Skaitytojams, kurie prisiųs mums ne mažiau kaip 10 prenumeratorių veikalui „LIETUVOS KARIUOMENĖ“, duosime dovany visus tris minėtuosius paveikslus ir vieną egzempliorių knygos, apdarytą minkštai odos apdara, su paauksuotais kraštais.

Meldžiame pasiskubinti! Užsakymus ir pinigus siųskite šino adresu:

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION, „L. K.“ DEPT.
320 Fifth Avenue,
New York, N. Y.

Specialis 30 d. pasiūlymas.

Dar niekad pirmiaus jums panašaus pasiūlymo neteko girdėti. Kodėl iš jo nepasinaudoti? Mes turime tikrai 10.000 laikrodžių šiam specialiam išpardavimui. Kitokiam atsitikime jų būtinai būtų mokėti dvyk tiek už šitą laikrodėlį — o dabar dar ir tulus dalykus gausi dykai. Kad pasiganėdintum iš šio mūsų specialio išpardavimo pasitvark kūr tik nori, o atrasi, jog šitas laikrodėlis kaštuojantis tik \$0.95 išties yra puikus.

Visa ką jūs turit padaryti, tai pamatyti šitą laikrodėlį, o išties sutiksi, kad tai yra puikus pagal siulomąją čieną. Didumo yra toks, kaip kad pavėslas parodo. Turi gerus genialius 21-akmens vidurius gražiai marguotus; aukso uocuo- dvejiose lūkstuose. Gvarantuojamas ant 25 metų. 50 metų vertės laikrodėlis jums geriau neužganėdinti. Mes esame tikri, kad ir visiems jūsų draugams jis patiks. Jūs didžiuliuotės net ir žinodami, tokį laikrodėlį turėdami. Kuomet pamatysi šitą puikų laikrodį pats tikrai, jog išties tai puikus pasiūlymas. Dovanos, kurios bus pirkėjams duodamos laiku, sekant 30 dienų: 1. — Automatiška siuvama Avo-Stitchos yla. Perduria per storiausią odą. Siuvas veikia automatiškai. 2. — Pūgamas krepkelis. Tikros odos. Turi atskirus kišenėlius del popierinių pinigų ir variokų, vardo kortelę, kalendoriuką ir tt. 3. — Pageriatas stereoskopas. Vėliaus modelis vaizdus padidina iki naturaliam didumui. 4. — Automatiškas plaukų kirpėjas. Plaukus kirpia taip lengvai, kaip kad šukuote šukuoja. Gali atidirti už laikrodėlį užmokėtus pinigus trumpu laiku. 5. — Raktams rinkėlė. Išlaikys raktus per visą jūsų gyvenimą. 6. — Žiedas. Auksuotas. Gvarantuojama ant 10 metų. Su jūsų inicialais.

Nesiskų pinigų už laikrodėlį. Tik iškirpk žemiaus paduotu kuponą. Jėk 35c. padengimui persiuntimo kaštų. Užmokėk padoriui \$0.95, kuomet jums laikrodėlį atneš. Visa ką turėsite padaryti, tai prisiųs 35c. persiuntimo kaštams. Ne Suvienytose Valstijose reikia pinigų prisiųsti su užakyti. Pasiųsk pinigų šiandien. Nepraileisk šios taip puikios progos.

Šitas pasiūlymas yra geras tik laike 30 dienų.
UNION SALES CO.
Gvarantuojamas kuponas.
UNION SALES CO., DEPT. 340,
747 N. Lincoln Str.,
Chicago, Ill.

Gerbiamieji:—
Mėlbiu priimti čionai įdėtus 35c. padengimui persiuntimo 21 akmens laikrodėlio. Taipgi prisiųskit ir jūsų duodamas dovanas.
Aš padoriui užmokėsiu \$0.95 kuomet jis man laikrodėlį atneš.
Šį užsakymą siūčiu kuogreičiausia, kad galėčiau gauti duodamas dovanas.
Aš jūsų laikrodėlį išbandysiu per 10 dienų. Jeigu jis man nepatiks aš jums jį su dovanomis sugrąžinsiu atgal, o jūs prisiųskit man užmokėtus pinigus.

VARDAS
ADRESAS

LIETUVIAI AMERIKOJE

NEW HAVEN, CONN.

SLA. 142 kuopa mėnesiame susirinkime, rugsėjo 28 d., turėjo įvairių tarimų. Tarpe jų buvo tartasi ir link Lietuvos Savaitės. Atsižvelgiant į dabartinį svarbų momentą, reikalinga yra remti Nepriugulmybės Fondą. Delei šito kuopa išnešė sekantį tarimą:

Mes, SLA. 142 kuopos nariai, užgiriame ir remiame visokiais būdais N. F. Mes visados stovime su mūsų vidurinės srovės tautininkų demokratų darbais ir duoda me N. F. valdybai patarimą, idant Lietuvos Savaitėi atspausdinti, šale atsišaukimų, ir plačiai atskaitą, parodant žmonėms, jogei N. F. pinigai yra tiesioginių būdu ir gyviems reikalams naudojami: kam ir kiek yra išmokėta, kam ir kiek yra dabar išmokama, etc. Tokių atskaitų reiktų atspausdinti kiekus 3000 ir išsiuntinėti vietų veikėjams. Žmonės, matydami, kur pinigai sunaudoti, mieliau remtų su aukomis užmąnytą darbą.

SLA. 142 kuopa taipgi išnešė padėkos žodį gerb. V. K. Račauskui, buvusiam „Tėvynės“ Redaktoriui už rimtą ir bepartinį redagavimą SLA. organo. Mes sveikiname naują Redaktorių, gerb. Purvį ir tikime, su laukia taipgi gerų vaisių ir SLA. augimo, kaip nariais, taip ir turtu.

Mes taipgi sutinkame su dabartine „Tėvynės“ taktika ir jos vedimu.

M. J. Vokietaitis,
142 kuopos Fin. Sekr.

RICHMOND HILL, N. Y.

Mūsų miestelyje gyvena gražus būrelis lietuvių, tik nežinia kodėl apie mus niekas laikraščiuose ne rašo (O ką apie jus rašys, kad esate gražus būrelis? — Red.). Mūsų vietinė viengungių partija šiais metais žymiai sumažėjo ir dar vis mažinasi. Užsilikusieji nariai dabar baisiai yra susirupinę ir mano daugiau narių partraukti iš Brooklyn, kad kaip nors išgelbėjus partiją nuo visiško išnykimo.

Spalio 12 d. ir vėl didelė nelaimė atsitiko viengungių partijai. Gerb. Morkevičius, tvirtas šitos partijos šulas, netyčiomis įpuolė į meilės žabangus ir iš ten buvo perkeltas į moterystės stoną. Visi viengungiai jo labai gailėjosi ir todėl ant jo vestuvių skaitlingai atsilankė. Buvo net ir katalikų kunigas su savo gospadinę atvažiuavęs atiduoti jam savo paskutinį viengungišką patėpimą. Gaila tik, kad gerbiamas kunigėlis, bekartodamas: „sveika burna, nebūk durm: kaip pridėsiu išsigerk“, taip nuilsio ir taip dvasios šventos išitraukė, kad jau netik ką negalėjo savo viengungiškos palaimos suteikti, bet girdėjomės, kad jo gospadinė net patruko, kol parvilkė jį savo lovon. Mat pilną dvasios šventos nelengva buvo nešti. Na, tiek to, bile viskas užsibai gė gerai. Baigiant vestuvių vaišes, jaunikius, padėdamas penkinę Lietuvos reikalams, priminė susirinkusiems, kad besilinksminami žmonai, mes taipgi neužmirštume

savo brolių anojė pusėje vandenyno. Svečiai jam melai pritarė ir tuojaus pasiūlyė aukos kovai už laisvę mūsų brangios tėvynės. Iš viso buvo sudėta \$52.00, kuriuos taipgi buvo vienbalsiai (išskyrus tik kunigą ir jo gospadinę) nubalsuota pasiūsti Lietuvos Nepriugulmybės Fondui. Gražus tai pavyzdys ri jis jaunavedžiams pasilikus amžina atminčia. Likusieji vietos viengungiai nors ir labai buvo nuliudę, netekę savo partijos garbingo nario, vienok matydami, kad per šitą jo netekimą, Lietuva laimėjo \$52.00, jie vėl nusiramino ir linkėjo kuonoširdingiausiais laimingai jaunai porėlei gyvenimo. Gerb. Morkevičių atskyrė nuo mūsų ir neatmezgamu mazgu surišo su p-le Užupute. Lai dievai jam laimina, jau jis dabar ne mūsų.

Nuliudęs viengungis.

NEWARK, N. J.

Newarko Lietuvių Liuosybės Sargų Burys spalio 8 d., Liet. svet., surengė prakalbas ir pakvietė už kalbėtojus g. J. B. Šaliuną iš Watterburio ir Inž. P. J. Žiurį iš New Yorko.

Inž. P. J. Žiuriui susivėlinus atvažiuoti, vakaro vedėjas A. S. Trečiokas, perstatė kalbėti g. Šaliuną, kuris gana ilgai kalbėjo ir savo kalba žmonėms patiko. Partijų reikalus paliko užpakalyje Lietuvos ir lietuvių reikalų. Todėl daugelis žmonių stebėjosi ir kartu džiaugėsi, kad g. Šaliunas taip daug yra persimainęs ir tai į gerąją pusę. Nors g. Šaliunas yra vytis, bet, kad jis pasakė daug teisybės, todėl jį pagerbė visi. Matoma, dabar g. Š. jau nežiuri, kokios partijos žmogus yra, bet koki jį darba dirba, o sulyg darbo ir užmokestį skiria. Vienu žodžiu, dabar nėra fanatikų, bet yra protaujančių vyrų. G. Šaliuno kalbos tema buvo: „Ar yra reikalingi L. L. Sargai ir ant kiek jie bus naudingi.“ Kalbėtojas išaiškino, kad L. L. Sargai yra reikalingi ir kad bus labai naudingi. Taipgi kalbėjo plačiai ir apie abelonus Lietuvos ir lietuvių reikalus, o daugiausiai iš savo pergyvento laiko karės laikais Lietuvoje.

Inž. P. J. Žiuris kalbėjo trumpai. Jo kalbos tema buvo: „Laisvė ir kas to liaus.“ Gerb. Žiuris čia pirmą kartą kalbėjo, bet žmonėms jo kalba labai patiko ir net keliatas jo žodžius kartoją, kaip vertus atminimo. Kiti kalba, kad būtų gerai surengus kitas prakalbas ir pakvietus gerb. Žiurį pakalbėti antru kartu.

Pasirodžius laikraščiuose pranešimams, kad Inž. P. J. Žiuris yra kviečiamas į Washingtoną, į Lietuvių Ekzekutyvų Komitetą, daugelis newarkiečių džiaugėsi, tikėdamiesi, kad tuomet vietoj dabartinių barnių, gal būtų dirbamas rimtas ir naudingas darbas. Todėl, lai tas įvyksta, kaip galima greičiau.

Sargas.

PORTSMOUTH, N. H.

Čia gyvenuoja „Polsko-Litovska draugystė“ p. T.

Kosciuški atidarė vakarinę mokyklą del vaikų, lenkų ir lietuvių, pas p. Lauriną Kraučiuoną. Lietuvis ir lenkas mokytojauja. Pirmininkas lietuvis atsišaukė lenkų kalba į visus lietuvius, idant leistų mokintis vaikus lietuviškai. Vaikai lietuvių atėina, bet yra mokinami lenkiškai, nes tėvai neliepia lietuviškai mokintis. Aš nuo savęs dar kartą patariu: leiskite vaikams mokintis lietuviškai ir nesiduokite lenkams už nosių vadžioti. Per klaidą mes suorganizavome lenkų-lietuvių draugiją, bet ne per klaidą mes mokyklą organizavome ir mokiname savo vaikus išgamomis likti. Taigi nepasiduokime lenkams. Bukime lietuviais! Jie mus išnaudoja, neleidžia mums lietuviškai vėliavą išsistaisyti. Jie įsistatė vieną ir jau nutarė pirkti kitą. Mes, Portsmoutho lietuvių, galime be lenkų apsieiti. (Taigi, kodėl nuo jų neatsikratote? — Red.), bet jie be mūsų negali nei draugijos, nei mokyklos užlaikyti. Jei norime palaikyti šią draugiją, tai padarykime ją lietuviškai. Kitaip prigludami prie jos ir lenkams duodami save už ausų tasyti, mes pastojame judošiais savo brangios tėvynės Lietuvos.

A. Z.

PITTSBURGH, PA.

Pavyzdingas SLA. 7 kuopos susirinkimas.

12 d. spalio SLA. 7-tos kuopos susirinkimas buvo nors neskaityingas, bet pasižymėjo gražiais darbais. Perskaičius atsišaukimą „Lietuvai Gelbėti Draugijos“, vienbalsiai nutarta paaukauti Lietuvos Raudonajam Kryžiui \$25.00. Taipgi išrinkta komitetas, kuris darbuosis organizavimu Lietuvos Raudonojo Kryžiaus skyriaus, sujungiant visas draugijas ir kuopas, prirašinėjimu naujų narių ir rinkimu aukų.

Čia pat ant vietos 13 narių prisirašė prie L. R. K., užsimokėdami po \$2.00. 7-tos kuopos nariai ikišiol kuopos reikalams mokėjo tik po 5c. ant mėnesio, todėl kuopos išdas visuomet buvo silpnas ir mažai kada galėjo aukauti svarbiems reikalams. Dabar gi, paaukavus L. R. K. \$25.00, išde beveik nieko nepasiliko; todėl šiame susirinkime nutarta per 6 mėnesius mokėti po 10c. kuopos reikalams, kad papildyti kuopos išdą.

Kuopos auksa ir \$26.00 surinkti nuo naujų narių, pasiūsta L. G. D. kasieriui, Dr. J. Kuliniui.

Komitetas aukoms rinkti išrinkti: K. Pupalaigis, A. Galinskas, J. Galvickas, K. Vaikšnis ir M. Minkevičius.

A. Galinskas.

DIVERNON, ILL.

Vietiniai lietuviai dirba kiek galėdami savo tėvynės labui. Rugs. 3 d. tapo čion sutvertas L. G. D. skyrius prie SLA. 9 kuopos ir tuojaus tapo sudėta \$45.50 Lietuvos šelpimui. Iš šitų pinigų \$43.00 buvo pasiūsta centro išdan, Dr. J. Kulio vardu, o \$2.50 pasiliko vietiniame išde del bėgančių išlaidų. Buvo taipgi surinkta ir drabužių, kuriuos pasiuntėme L. G. D., 135

Grand St., Brooklyn, N. Y. Aukavo L. G. D. pinigų sekanti lietuviai:

Izid. Jutelis — \$5.00; J. Šeškauskas — \$3.00; po \$2.00 — K. M. Račaitis, J. Černevičius, J. Etutis, Izid. Gulbinas, D. Poška, F. Atkočaitis, A. Vaišis, Ig. Čepkauskas, K. Malakauskas, J. Burčius, Izid. Juraška, J. Danis, P. Jurginas; po \$1.00 — K. Piekis, J. Bukantas, D. Mikešius, F. Jonkavičius, K. Butikas, J. Katilius, A. Ručplaukis; po 50c. — A. Gudinas, S. Marazienė, J. Mieldažis, J. Ambrozus, P. Milošius, A. Bagočius; po 25c. — P. Šimkus, P. Juraška. A. Žogas — \$1.00.

Aukavo drabužių:

K. M. Račaitis, E. Jutelis, F. Kasparas, P. Jurginas, A. Girdžius, A. Juraška, J. Skaisgiris, A. Bagočius, K. Malakauskas, P. Malakauskienė, J. Poškienė, A. Girdžiuvienė, S. Marazienė, V. Juteliene, E. Černevičienė.

BUFFALO, N. Y.

Spalio 11 d. SLA. 304 kuopa buvo parengus balių, kurin atsilankė gana skaitlingas būrelis lietuvių ir labai puikiai perlaido vakarą, linksminamiesi, kaip tikrojo savo tėvynės.

Pradant balių buvo pagiedotas Lietuvos tautiškas himnas, o paskui prasidėjo vakaro programos, kuris susidėjo daugiausiai iš šokių. Susirinkusi publika buvo pilnai vakarų užganėdinta ir kuomet vidunaktis atėjo, tai skundėsi, kad laikas per greitai praėjo — reikėjo namon jau eiti.

Kuopa padarė gražaus pelno iš šito vakaro ir garbingą vardą įgijo tarpe vietos lietuvių.

Kuomet šitas balius buvo užmąnytas rengti, tai kuopos viršininkai tam priešinosi, tvirtindami, kad nemusisėks. Veiklesni kuopos nariai, ant to nepaisydami, vistiek nutarė ir gyvai veikė, kad tik vakarą padaryti pasekmingu. Dabar visi džiaugiasi iš jų pasekmingo darbo. Kuopos viršininkai, kurie pirmiaus priešinosi, dabar patys pamatė savo klaidą.

Spalio 12 d. laikytame kuopos susirinkime gerb. Kajokas perskaitė iš „Tėvynės“ atsišaukimą link Lietuvos Liuosybės Savaitės ir ragino narius prisidėti prie surengimo tokios savaitės, ir parinkimo aukų Lietuvos Nepriugulmybės Fondui. Kuopos viršininkai čion vėl pasipriešino ir toliau bekalbant apie šitą dalyką, jie pradėjo negražiai susirinkime pliaukšti, it koki piemenį. Išties, gėda, kad į viršininkus yra renkami toki žmonės, kurie negali savo palaidų burnelių kontroliuoti ir kurie, vietoj paraginti narius prie veikimo, bando dar juos atgrasinti.

Vietiniai lietuviai, norinti prisirašyti prie SLA. 304 kuopos, lai kreipiasi pas p. Banevičių, 356 Pratt St., Buffalo, N. Y.

WILSON, PA.

Pranešimas.
Spalio 5 dieną laikytame SLA. 287 kuopos susirinkime, užėmė vietas sekanti

naujai išrinkta valdyba: pirm. — Mikas Seniunas, pirm. pagalbininkas — P. Remeikis, finansų rašt. — Pr. Karčauskas, užrašų raštininkas — Leonas Kuzminskas, išdininkas — Mikas Šaučiūnas, išdo globėjai: Antanas Šantaris ir Kazys Tamošaitis. Maršalka — Juozas Rakauskas. Organizatorius — Jonas Usonis. Ligonių lankytojai laike spalio mėnesio: Jonas Kiršas ir Pranas Karčauskas. Taipgi tapo nutarta susirinkimus laikyti kas pirmą nedėdienį esančio mėnesio, 12 val. vidudienyje, Petro Remeikio kambariuose. Tai gi visi nariai malonėkite atsilankyti laiku, kaip augščiau minėta.

SLA. 287 kp. Fin. Sekr.,
P. Karčauskas.

Musu Protėvių Tėvynės Meilė

Slinkime kelis amžius atgal ir žvelgkime į mūsų Lietuvą, galingą, nuo Baltijos marių ir Juodųjų ir iš kitos pusės jos siekiamą Maskolijos rybų. Nektartą lietuvių kalavijas traukė Maskolijos žemes, taip neseniai buvusiųjų mūsų prispaudėjų. Nebaisūs buvo kryžiai ir totorių bandos, visur viešpatavo narsūnas! Ar gi tai maža meilės ir pasišventimo atiduota ant tėvynės aukuro.

Iš kur gi pas juos tie galingi siekimai, iš kur toji liepsnojanti meilė prie tėvynės ir kur dabar ji? Delko gi lietuviai senovėje labai buvo prisiriję prie savo tėvynės ir ją mylėjo. Ne vienas lietuvis iš geros, valios neapleisdavo savo gimtinės, neketaliavo į svietimas šalis. Jeigu tai ir atsitikdavo, tai lietuviai ir svietimame krašte neįstumdavo, nors toje šalyje ir prisidėdavo praleisti visą savo amžių.

Jokios žemiškos gėrybės ir turtai neįstengė lietuvių privilioti. Budamas didžiau siame varge, kentėdamas badą ar sėdėdamas kalėjime, niekuomet neužmiršdavo savo gimtinės, siųsdamas savo mintis, tankiai atsidusdavo riedant per veidą džiaugsmingoms ašaroms. Niekas neįstengdavo išplėsti iš jo krutinės tą galingą jausmą.

Nors ir tankiausia svietimame krašte gyvenimo sąlygos budavo ir geriausios, vienok ir tuomet išsilgimas mylimiausios tėvynės neapleisdavo jo nei valandėlei, ir pasitaikius proga grįždavo į savo svajonių šalėlį, su didžiausiu neapsakomu džiaugsmu, sukiubęs ant kelių bučiudavo savo žemėlę. Tankiausiai mirdamas lietuvis svietimame krašte tiesdavo rankas, maldaudamas vežti jį Lietuvon. Verkdamis toki žmones, kurie negali savo palaidų burnelių kontroliuoti ir kurie, vietoj paraginti narius prie veikimo, bando dar juos atgrasinti.

Vietiniai lietuviai, norinti prisirašyti prie SLA. 304 kuopos, lai kreipiasi pas p. Banevičių, 356 Pratt St., Buffalo, N. Y.

WILSON, PA.

Pranešimas.
Spalio 5 dieną laikytame SLA. 287 kuopos susirinkime, užėmė vietas sekanti

vių, žengkime jų keliais, imkime nuo jų pavyzdį ir tą meilę, o tuomet išvysime vėl Lietuvą galingą, nebijančią savo priešų ir engėjų.

Atejuonas.

(Iš „Žemaitija“).

Girtuoklio Pamokslas

Labai gražų pamokslą pasakė girtuoklis jaunimo būreliui, sėdinčiam vienoje Kauno valgykloje. Jaunimas iki valiai prisijuokęs iš girtuoklio, prašančio, kad ji sušlęptų iki sočiai, liepė paduoti jam stiklėlį degtinės ir paprašė, kad pasakytų ko ką nors kalbą arba bylą. Nepažįstamas, išmaukęs stiklėlį, rimtai ir švelniai tarė: „Tamistėlės! Kuomet taip į jums ir save žvilgtelėsi, tai rodosi, kad matau savo senobinį paveikslą, savo buvusiąją spėką ir stiprumą, kurio šiandien tik menki likučiai teliko. Išpurtes mano veidas, kitados buvo taip pat gražus ir skaisčius, kaip kad dabar jusų. Dabar katik paveldu kojas, kitados vaikščiojau mikiškai ir išdidžiai. Ir aš kitados turėjau namus, šeimyną ir savo garbę. Turėjau pačiukę taip gražią, kaip puikiansis paveikslėlis, tačiau greitai laiku sumandžiojau jos nekaltybės garbę — stiklėlyje prigludžiau jos dorą. Turėjau vėl kelis taip gražius ir malonius, kaip pavasario kvietkeliai, ir veizėjau į tai, kaip jie po mano akių nyko ir džiūvo nuo bado ir šalčio, tarp girtos tėvo keiksmų. Turėjau nuosavą šeimyną, kuri tyčiausia meile šildė mano gyvenimą, bet aš tą šventą ugnį užgesinau ir nuo to laiko manyje užviešpatavo tamsybė, šaltis, susna ir mirtis. Dabar esu vyriš be pačios, tėvu be vaikų, be pastogės valkata, kuriam visi prakilnesni jausmai išgeso. — Ir numirsiu girtuokliu!“

Varkšas savo kalbą pabaigė: jo akyse pasirodė ašaros, balsas apmirė krutinėje, stiklėlis iškrito iš drėbančios rankos ir susikulė į šmotelius, pertraukdamas užviešpatavusią tylą. Sėdinčioji jaunikačiai žvilgtelėjo viens į kitą, o kuomet atsisuko, nelaimingojo jau nebuvo kambaryje. Ir jie visi umai pašoko iš savo vietų. Jie jautė, kad išgirdo pamokslą, kurio iki mirties neužmirš. Jų ausyse be paliovos skambėjo iki širdies gilumai sujudinanti, baisūs žodžiai: „Ir mirsiu girtuokliu!“

M. K.

Ar Influenza Sugrįžs?

Gal buti, kad influenza ir sugrįžs, bet negalima užtvirtinti, kad atsinaujins šiais metais influenzos epidemija.

Išrodo, kad jeigu ir atsinaujintų, nebus taip aštri, kaip kad buvo pereitą žiemą.

Miesto viršininkai, valstijų ir miestų sveikatos borsai turėtų būti prisirengę, jeigu ji atsikartotų.

Kad žmogus jau sirges ta liga yra liuosas nuo jos, turėtų nuraminti tuos, kurie pereitą metų sirgo.

Influenza plečiasi tiesiu ir netiesiu keliu.

Dar nėra tikrai žinoma, ar tos ligos bakterijos yra atskirtos ar atrastos, ir delto dar nėra kito tikro vaisto, kaip tik užlaikymas aštrių sanitacijos regulių ir vengiant susieiti su ypato mis sergančiomis šia liga.

Artimas ryšis tarp influenzos ir kaskart didėjančių mirčių skaičiaus nuo plaučių uždegimo prieš 1918 m. yra matomas.

Dabar yra tikima, kad ta liga jau buvo gana daug prasiplatinusi po visą šalį, kol buvo atrasta, kad ji yra epidemija. Šis nepasisekimas ją pažinti gal atsitiko delto, kad visi tuo laiku buvo užsiinteresavę kare.

Viršminėti faktai yra surinkti Suvienujų Valstijų Sveikatos Biuro po ištyrinėjimo influenzos, kuri siautė per 1918-19 m. kiekvienoje valstijoje ir kiekviename mieste, ir net svetimose šalyse.

Nei vienas iš Biuro ekspertų netvirtina, kad ta liga neatsikartos, ir delto reikia būti kiekvienam prisirengusiam ją sutikti.

Kada influenzos epidemija, pirmą sykį pasirodė, nuomonė buvo, kad tai nauja liga atvežta iš užmario. Bet tyrinėjimas parodė, kad prieš trejus ir ketverius metus, žmonės labai mirdavo nuo plaučių uždegimo. Raportai Suvienujų Valstijų Sveikatos Biuro už sausio mėn. 1916 m. rodo, kad influenza veikė 22 valstijose, apimdama beveik visas dalis Suvienujų Valstijų.

Pavasaryje, 1918 m., mirtingumas žmonių nuo plaučių uždegimo žymiai padidėjo. Dauginimas taip umai prasidėjo, kad parodė didį atsitolinimą nuo normalio. Tas atsitikimas buvo tikru ženklų ir pradžia influenzos epidemijos, kuri siautė per visą rudenį 1918 metų.

Nors dar nėra žinoma, koks mikrobos yra priežastis infliuzos, bet tikrai žinoma, kad ji lengvai plečiasi nuo vieno žmogaus ant kito. Ir ne vien sergantieji gali kitus užkrėsti, bet ir tie, kurie tos ligos neturi, gali ją išnešioti.

Atrodo, kad mes galime tikėtis influenzos atsikartojimo, ir todėl reikia kiekvienam būti prisirengusiam ją sulaukyti nuo plėtimosi.

Neturėtų būti tokio vargo ir kentėjimo, kuris buvo per eitą rudenį. Ypata, kuri apserga, reikia tuojaus atskirti nuo kitų. Kartais atrodo, kad tiktai menkas „šaltis“. Peoria, Ill., neseniai buvo išsiplėtus liga, kurią skaitė už „vasarines slogas“, bet tyrinėjimai parodė, kad tai buvo influenza. Patyrimas parodo, kad tokios menkos „slogos“ yra pamatai žiaurių ligų. Ir gavus slogas reikia nuo jų atsikratyti, kaip galima greičiau.

Geriausias budas išvengti negeistinkos infliuzos, tai yra būti pasirengusiems. Dabar gi yrageriausias rengimosi laikas.

Dėdamas grūdą prie grūdų, darai rokundą.

Rašykite Prie SUSIVIENIJIMO

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyvulėlis? Ne! RUFFLES yra tai paprasčiausias plaukų ir odos sustiprintojas, kuris prigelbi gamtai suteiktą žmogui priklausančią grožį. O kas gal but smagesnio už cystą neniežintį galvos odą?

panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimų: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgiant galvą bus užtektinai, kad pleiskanos neatsinaujintų.

Nusipirkite šiaurės RUFFLES konute aptiekoje. Kaštuos tik 6c., bet jūs sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Paskirkimui pridėti prie kiekvienos konutės. Jei negausite jų aptiekoje, tai atsiskite mums 75c. pašto markėmis, ar money order šio adresu:

F. A. RICHTER & CO., 316-330 Broadway, New York

KONSERVATORIJA

L. M. Konservatorija užsirašo atostogoms iki 15 d. rugsėjo. „KANKLIŲ“ pronomerata šiems metams, iki rugsėjo mėnesio, vienas dolaris.

„Kanklių“ komplektas 1917 m. 1 dol. 50c.

„Kanklių“ komplektas 1918 m. 1 dol. 50c.

„Girių Karalius“, fantastiška opera, 3 dol.

Užsakant, reikia rašyti:

M. Petrasukas

76 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Phone Bell 1864

JOHN S. LOPATTO

Attorney and Counselor-at-Law
SLA. ADVOKATAS-PATAREJAS
308-9-10 Coal Exchange Building
WILKES-BARRE, PA.

Lietuvis Advokatas

Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už kolektivas ir užmūšimą prieš Kasyklas, Fabrikus, Geležinkelius, laivus ir t.t. Skundžiu United States Courtuose ir gerai suprantu punktus provų už kolektivas.

B. S. YANKAUS

154 Nassau St., New York, N.Y.

Am. Liet. Taut. Sandaros Organas

"SANDARA"

PUIKIAUSIAI nušviečia lietuvių gyvenimą visam pasaulyje ir uoliausiai gina darbininkų reikalus. Metams \$2.00 įkaitykite visi. Reikalaukite pažūrėti mui adresuodami:

"SANDARA"

366 West Broadway - South Boston, Mass.

Garsinkitės „TEVYNĖJE“

J. SKRITULSKAS

NOTARIUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius cigarus. Parduoju laivakortes ant visų linijų, kur tik kas nori ant geriausių ir greičiausių laivų. Siūniu pinigų į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmatau visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavidimus daiktų ir atlieku visokių reikalus su Rusijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veseljons. Iš tolimųjų miestų galima atsiųskiti laiškus.

26 Broad Street

New Britain, Conn.

Telephone 550

MOKSLO, LITERATūros IR POLITIKOS
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

DIRVA

Leidžiamas Pirmiejišioje Tautinėje Dvasioje

Redaguoja K. S. KARPAVIČIUS

Eina Penktadieniais

Kaina metams Amerikoje \$2.00. Pusei metų \$1.00.

Kanadoje metams \$2.50. Pusei metų \$1.25.

Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams.

Vienas numeris pažiūrėjimui siunčiama DYKAI.

„DIRVA“ yra tai vienas iš apšvietai platinančių lietuvių laikračių, nuolat, intemptai veda moksliškų raštų skyrius, kurie parašyti populiariškai, lengvai suprantama kalba.

„Dirva“ plačiai gyvdena astronomijos, geologijos, mitologijos klausimus, neaplenkia filosofijos ir kitų mokslo šakų.

Jeigu nori žinoti apie žvaigždes, planetas, kometas, žemės vidurių paslaptis ir apie visus kitus nesuprantamus dalykus — skaityk „DIRVA“, joje viskas aiškiai ir suprantama.

„DIRVA“ gyvdena įvairius tikėjiminius klausimus ir paaiškina kodėl taip, kodėl kitaip, kodėl žmonės tiki ir kaip persistato dievus.

„DIRVA“ turi labai daug jaunimo skyrių su daugybe dainų, eilių, taipgi platų juokų skyrių, be ko laikraštis — ne užbaigtas. Tarpina žinias iš lietuvių gyvenimo Amerikoje ir Lietuvoje, taipgi iš viso pasaulio.

„DIRVA“ taipgi išleidžia įvairių žingėdžių knygų, viena kurių „VIENUOLYNO SLAPTYBĖS“, yra žingėdžiausia kokia kada buvo lietuvių knygynuose. Joje yra keletas paveikslų, 152 puslapiai. Kaina su prisitintu \$1.00. — Aprasoma joje apie negirdėtus pasaulio klostorius paslaptis, kas dedasi už tandžių uždarytų klostorių mūrų. Tą viską aprašo pabėgusi iš klostorių vienuolė, kurią paskiau kunigai gaudė po visą Ameriką. Tiesiog šurpas krečia tą knygą skaitant.

Reikalaukit mūsų didelių knygyno katalogo, indėdami 3c. stampą. Adresuokite visais reikalais:

"DIRVA"

7907 SUPERIOR AVE.,

CLEVELAND, OHIO.

PIRKITE! PIRKITE!

AMERIKA

VISAS PELNAS EINA

PRIEGLAUDOS NAMO FONDUI

VNINGOS „AMERIKA“ naudingumas bei svarba yra tamo, kad joje patelpa daug indomų ir kiekvienam reikalingų žinių faktų, nurodymų ir žinių apie Ameriką ir tt.

DLATINDAMI šią knygą padarysite didelę naudą sau, nes gausite dvigubą pinigų vertę, ir padarysite naudą savo Organizacijai, — pagelbėsite inkunytui senai pradėtą PRIEGLAUDOS NAMO steigimo darbą.

KNINGA DIDELĖ, KAINA TIKTAI 7c.

SLA Kuopoms, užsiskant nemaišius 10c. už leidžiamą 40 nuodimtis

PILINGUS AR MONEY ORDER US SIUNKI

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th STREET,

NEW YORK CITY.

SLA. KNYGOS

MUSU KNYGYNE GALIMA
GAUTI VISOKIŲ KNYGŲ

Zemiaus paminime knygas, kurias vargiai kur nors kitur begalėtumėt gauti. Štai jos:

AIISOPO PASAKOS. — Su paveiksiais, 360 puslapių. Kaina \$1.25.

SLA. nariams 75 centai.

AMERIKA. — Knyga didelio formato, 288 pusl., kaina 75c. SLA. kuopoms, užsiskant nemaišius 25 egz., nuleidžiama 40%.

APSVIETA. — Mokslo ir literatūros periodinis leidinys, 1892-3 m. Knyga be apdarų — tikrai 50c.; su apdara — 75c. SLA. kuopoms, užsiskant nemaišius 10 egz., nuleidžiama 40%.

APDRAUDA IR PASALPA. — 32 pusl., kaina 10c., SLA. nariams 5 centai.

DARBININKŲ PADĖJIMAS AMERIKOJE. — 35 pusl. Kaina 10c., SLA. nariams 5c.

DAKTARAS IŠ PRIEVARTOS. — Naujausia 3-jų veiksmų komedija, 64 pusl., su Molieres biografia. Kaina — 10c., SLA. nariams — 10c.

IŠ LIETUVOS HISTORIJOS. — 68 pusl. Kaina 20c., SLA. nariams 10c.

KAIP GYVENA: Latviai, Suomia, Anglai. — Rankius naudingų žinių apie gyvenimą minėtųjų tautų. Pust. 65, kaina 20c., SLA. nariams — 10c.

KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ. — I dalis. Pust. 28, kaina — 20c., SLA. nariams — 10c.

KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ. — II dalis. Pust. 32, kaina — 20c., SLA. nariams — 10c.

KAS IŠ KUR PAREINA. — Naudingos žinios apie kasdieninius žmonių vartojamus daiktus. Psl. 64, kaina 20c., SLA. nar. 10c.

KELIONĖ Į SIDLAVĄ. — Vaidelis iš apvaikščiojimo garsios Lietuvoje šventės. Pust. 48, kaina 15c., SLA. nariams 10c.

KRAŽIŲ SKERDYNĖ ir jos Pasekmės. — Paminklas dėl Kražių nuo Amerikos Lietuvių. — Pust. 77, kaina 15c., SLA. nar. 8c.

KUN. A. BURBA. Jo gyvenimas ir darbai. — Mažas paminklas nuo SLA. Pust. 29, kaina — 20c., SLA. nariams — 10c.

LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA. — Rinkinys iš 38 pasakų ir 54 gražių eilių, tinkamų deklamuoti viešose vakaruose. — Pust. 180, kaina — 40c., SLA. nariams — 20c.

LIETUVIŲ TAUTOS KLAUSIMAS EUROP. KARĖS METŲ. — Šioje knygelėje gyvdenama karės tikrosios priežastis. Pust. 102, kaina — 35c., SLA. nariams — 18c.

NUO DEGTINĖS. — Komedija dviejuose aktuose. — Pust. 19, kaina — 10c., SLA. nariams — 5c.

NAMŲ IR YPATOS HYGIENA. 31 pusl., kaina 10c. Nariams 5c.

PADEJIMAS LIETUVIŲ TAUTOS RUSŲ VIESPATIJOJE. — Knyga didelio formato, rusų kalboje, 128 pusl., kaina — \$1, SLA. nariams — 50c.

PASNINKAI LIETUVOJE. — Pust. 16, kaina — 5 centai, SLA. nariams — 3c.

PERSPEJIMAS APIE ŠVENTĄ TIKĖJIMĄ, o ypatingai apie Jėzaus Kristaus Bažnyčią. — Pust. 69, kaina — 10 centų, SLA. nariams — 5c.

RUOŽAI IŠ SLA. SITORIJOS. 35 pusl. Kaina 10c. Nariams 5c.

SVINTANT. — Historiška apysaka apie Bulgarų atgijimą iš tautiško miego. Pust. 126, kaina 25c., SLA. nariams — 13c.

TRACHOMA, arba sergėkite akis. — Prie Šviesos. — Knygelė kalba pati už save. Pust. 100, kaina — 20c., SLA. nar. 10c.

„TEVYNĖS“ KOMPLETAS 1009-1910-1911 metų, po \$1.00. SLA. nariams — 50c.

Reikalaudami knygų, parašykite aiškiai knygos vardą.

Pingus geriausiai siųsti per pašto Money Order, paprastame laiške, uždraudžiant:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30TH STREET, NEW YORK, N.Y.

S.L.A. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJŲ ADRESAI

PILDOMOJI TARYBA:

Prezidentas — St. Gegužis,

Mahogany City, Pa.

Sekretorius — A. B. Strimaitis,

307 W. 30th St., New York, N.Y.

Vice-Prez. — Dr. J. T. Baltrušaitis,

2029-5th Ave., Pittsburgh, Pa.

Židminkas — T. Paukštis,

13 Mill St., Pittston, Pa.

12do Glob. — T. Astramskas,

307 W. 30th St., New York City.

12do Glob. — J. M. Danielius,

120 Grand St., Brooklyn, N.Y.

Dr. Kvotėjas — Dr. F. Matulaitis,

419 Boylston St., Boston, Mass.

1. KONTROLĖS KOMISIJA:

Pr. Butkus, 307 W. 30th St.,

New York, N.Y.

V. Liutkauskas, Linden N. J.

Nevickas, 149 Millbury St.,

Worcester, Mass.

2. APSVIETOS KOMISIJA:

Dr. A. Zimontas,

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

P. Norkus,

120 Grand St., Brooklyn, N.Y.

S. Strimaitis,

306 W. Broadway, So. Boston, Mass.

3. ĮSTATŲ KOMISIJA:

F. B. Bradchulis,

901 W. 33rd St., Chicago, Ill.

K. Gugis,

3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.

B. K. Balutis,

814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

4. FINANSŲ KOMISIJA:

J. Zemantauskas,

797 Bank St., Waterbury, Conn.

K. C. Yargelinas,

377 W. Broadway, So. Boston, Mass.

K. Makarevičius,

262 Wallace St., New Haven, Ct.

5. SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Ig. Klimas,

2538 Allegheny Ave., Philada., Pa.

Dr. Ip. Bronušas,

University Hospital, Baltimore, Md.

Dr. J. Jonikaitis,

New York City Hospital, N.Y.

6. PRIEGLAUDOS NAMO

KOMISIJA:

Kl. Jurgelionis,

3133 Emerald Ave., Chicago, Ill.

A. M. Makasukas

Box 695, Forest City, Pa.

K. Gilbertienė,

1419 N. Main St., Scranton, Pa.

7. LABDARYBĖS KOMISIJA:

J. Ambraziejus,

168 Grand St., Brooklyn, N.Y.

St. Bakanas,

Bridgeville, Pa.

A. M. Martus,

38 So. Bowers St., Shenadoah, Pa.

KANKINIŲ ŠELP. KOMISIJA:

J. Baltrušaitis,

2029-5th Ave., Pittsburgh, Pa.

M. G. Damijonaitienė,

901 W. 33rd St., Chicago, Ill.

A. Augunas,

120 Grand St., Brooklyn, N.Y.

TEISMO KOMISIJA:

M. Mockapetris,

279 Bolton St., So. Boston, Mass.

J. Sekevičius,

101 Oak St., Lawrence, Mass.

P. W. Birštonas,

Shenandoah, Pa.

SUSIPRATO

DVIVEIKSMĖ TRAGI-KOMEDIJA

Parašė S. E. VITAITIS

Šitas veikalėlis perstato, kaip nesusipratę žmonės, nepriklausą prie jokios draugijos, SLA. organizatoriaus supažindinti su organizacijos reikalais privedami prie susipratimo. Žmonės prie SLA. prisirašo ir tuomi buna pilnai patenkinti. Gan juokingas, įdomus ir lengvai perstatomas scenoje. Veikia tik aštuonios ypatos. Smagus pasiskaitymui.

Gerbiamos SLA. kuops! Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Savaitę jau netoli. Rengiantys apvaikšioti mūsų savaitę, butinai privalote mintyje turėti jau išanksto vakarų rengimą. Rengiant ką-nors scenai pilnai patariam imtis augščiau minėto veikalo. Jis publikai patiks ir mums bus naudos: pamatę perstatymą žmonės rašysis prie Susivienijimo. Taip pat reiktų kuodaugiausia „Susiprato“ užsirašyti ir pardavinėjimui. Iš to bus dvejojpa nauda ir žmonės susipras.

Kaštuoja tik 20 centų.

SLA. kuopoms ir nariams — 10 centų.

UŽSISAKYKITE IŠANKSTO, KAD NEPRITRUKTŲ.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30TH STREET, NEW YORK, N.Y.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVE

(LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION)

Pirmiausia ir Didžiausia Lietuvių Korporacija Amerikoje!

IMPORTĄ Į LIETUVĄ JAU PRADĖJO. TUOJ PRADĖS EXPORTĄ IŠ LIETUVOS. KAUNE SKYRIUS VEIKIA KUOGERIAUSIA: JIS SUSIDARĖ IŠ ITEKMINGIAUSIŲ ŽMONIŲ LIETUVOJE. VEDĖJUL.A.B. LIETUVOJE YRA A. VOSYLIUS.

TAMSTOS BUKITE DRAUGAIS
GARBINŲ ŽMONIŲ.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė, kad patarnauti Lietuvoje atstatymo darbuose, sutvėrė skyrių, kurį sudarė vietos veikėjai ir ietekmingiausi žmonės Lietuvoje. Į valdybą parinkti šie asmenys: agronomas JONAS SMILGEVIČIUS, buvęs vedėjas Alfa Nobelio firmos Varšavoje, poto buvęs organizatorius ir vedėjas „Vilijos“; A. PRUSAS, buvęs vedėjas banko Petrograde, rašytojas kooperacijos klausimuose veikalų ir dabar vedėjas Lietuvos Prekybos Banko, kuris yra taipgi ir Lietuvos valdžios banku; JURGIS BALTRUSAITIS, buvęs vedėjas ilgą laiką „Žagrės“, Marijampolėje ir gerai žinomas vaisbininkas; ANDRIUS VOSYLIUS, buvęs „Vilijos“ fabriko vedėjas ir dabar yra vedėjas LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS.

KITI NARIAI:

ST. CIURLIONIS, prezidento Smetonos as-

meninis sekretorius ir Lietuvos valstybės raštinės vedėjas; VILIUS GAIGALAITIS, Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkas, buvęs Vokietijos Reichstago narys per 9 metus; DR. J. ALEKNA, Lietuvos Tarybos narys ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas; SELEMONAS BANAITIS, žinomas spaustuvininkas ir knygų leidėjas Kaune, narys Lietuvos Tarybos, buvęs Petrogrado Komercijos Instituta; DR. A. SLIŽYS, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus viršininkas; PRANAS SMILGEVIČIUS, valdininkas Lietuvos Prekybos ir Pramonės ministerijoje; AGRONOMAS J. KRIAUČIUNAS, žemės ūkio Ministerijos direktorius; J. KAUNAS, Lietuvos Intendantūros valdininkas; I. DOBKIEVIČIUS, Lietuvos valdžios paskirtas direktorius prie Pramonės ir Prekybos Banko; P. TAMOSEVIČIUS, kasininkas Valskybės izdo Šiauliuose; Pramonininkas J. GUSTAITIS (brolis Kun. A. Gustaičio, poeto); A. RIMKEVIČIUS, spaustuvininkas iš Vilniaus; P. LEONAVIČIUS, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus valdininkas; ir kiti.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė turi viso 50 narių Lietuvoje.

Ar Tamstos norėtumėt ir-gi rasti tarpe jų ir veikti Lietuvai naudingą darbą?

LIETUVAI GELBIAMA
DAIKTAIS.

Lietuvoje trūksta daug reikalingų daiktų. Nebuvo žibalo, nebuvo gazolino nei automobiliams, nei aeroplanams. Lietuvos Atstatymo Bendrovė šiame darbe daug vėla pagalbėjo.

Pasiuntė į Lietuvą: —

10.000 bačkų kerosino
1.000 bačkų gesolino.

Visą siuntinį paima valdžia arba kooperatyvai.

Jau visas siuntinys yra kelionėje į Lietuvą per Liepoją.

Neužilgo rengiamasi prie didesnio siuntinio.

VISI GELBEKIME.

Dabar turite progą gelbėti Lietuvos valdžiai ir žmonėms. Stokite visi į darbą ir stengkitės patis tapti nariais Lietuvos Atstatymo Bendrovės, taipgi prikalbinkite kitus.

ŠERAS \$10.00.

Negalima imti mažiau, kaip 5 šerus. Už jėkus pinigų į Lietuvos Atstatymo Bendrovę visi gauna 4%. Jau buvo išmokėta dividendai per 2 metus. Šiemet už pirmą pusmetį ir-gi apmokėjome. Dividendai išmokama iš pelno.

KAS PERKA IŠ LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS ŠERUS, TAI REMIA LIETUVOS REIKALUS KUODAUGIAUSIA IR PATSAI SAU GELBSTI.

Ingaliotiniai ir Nariai prašomi darbuotis. Daugiausia šerų pardavęs gaus dovaną. Skiriama 10 dovanų.

Visais Reikalais Kreipkitės:

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVE,

[Lithuanian Development Corporation]

320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

Severos Gyduolės užlaiko
Seimynas, veiklats

Inkstu Betvarkės

reikalauja pridabojimo, nes nepridabojimas ilgiamui priveda prie užsikimšusių ir įkyriųjų ligų, kurios nelengvai gydymuisi pasiduoda. Tad, netauk ilgiam. Gydykis tuojau — išspradzių, Imk

Severa's

Kidney and Liver Remedy

(Severos Gyduolė nuo Inkstų ir Kepenų), jeigu kanti nuo inkstų ar puslės uždegimo, susiaukimo ar pertirto šlapimo, skausmingo šlapinimosi, geltingos ir skilvio rugstumo, istinsyų kory ir skausmo strėnos paimančių nuo inkstų betar-ky. Pajausiuos, visur aptiekose. Kainos: 75 ct. ir 3 ct. taksų, arba \$1.25 ir 5 ct. taksų.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Bell Phone -- Dickinson 1198 W.
Dr. A. P. DAMBRAUCKAS

Priėmimo Valandos:
Nuo 10 išryto,
2-3 popietų ir
6-8 vakare.

PHILADELPHIA, PA.
1624 S. 4-TH ST.

YRA NERIMTU
DALYKU PERKANT
IMITACIJAS.

Pacientas pirkdamas pigias, žemo laipsnio imitacijas tikrai pats turi nukentėti. Originalių vaistų išdirbėjui toki iniciatoriai kaip tik pripažįsta jo vaistų vertę. Trinerio Amerikoniškas Eliksiras iš Kartaus Vyno yra pirmos klesos vaistas nuo prietvaro, vidurių nėdir-

bimo, galvoskaudos ir kitų viduriųjų ligų. Šie vaistai veikia be jokio skausmo. Jie yra imituojami visokiomis galimybėmis: prirengimas, vardas, ženkleliai, o pastaruoju laiku net ir apgarsinimai ir pakelis. Todėl mūsų pateigia yra pranešti, kad mūsų kostumieriai būtų atsargūs ir pirkdami mūsų vaistus pastebėtų, jog jie gauna Trinerio Amerikonišką Eliksirą iš Kartaus Vyno, o ne pigius, žemo laipsnio mūsų vaistų pamėgdžijimus. Trinerio vaistai yra parduodami kiekvienoje aptiekijoje. — Jos. Triners Company, 1333-43 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

(Copyright 1919 by Jos. Triner Co.)

MAZOLA

Ar jūs žinote kitą tokį naudingą ir pažėdų dalyką prie virimo, kaip Mazolą?

JEI jūs kartą pabandykite Mazolą prie kepimo, pyragaičių darymo ir prievalgių sutaisymo, tai jau niekad nesiskirsite nuo jos.

Mazola ne vien tik yra LYGI sviestui ir GERESNĖ už taukus prie kepimo, pyragaičių ir sausainių darymo, bet dar ir kaštuoja daug pigiau.

Jūs galite vartoti tą pačią Mazolą kam nors kitam po kepimo joje žuvies, cibulų, ar česnakų, nes Mazola nepriima į save jokios kvapnies, nei skonio, ir neperneša jų iš vieno maisto į kitą.

Pyragaičių, kropelių, ar sausainių darymui jums reikia ketvirties iki trečdalio Mazolos mažiau, negu reikėtų sviesto, ar taukų. O tai todėl, kad Mazola yra 100% tyras aliejus. Joje nėra vandens, kaip kad svieste, ar taukuose.

Daug virėjų duoda pirmenybę Mazolai prieš alyvinį aliejų, nes Mazola yra tyresnė ir suteikia švelnumą ir malonų skonį prievalgiams. O, žinoma, ji kaštuoja per pusę pigiau už alyvą.

Mazola negenda jokiam klimatui. Todėl jums nereikia rūpintis, kad ji susigadins.

Kodel? Ji nenusipirkt šiandien blekinukę, kad išbandyti geresnį valgių gaminimą už mažesnius iškašius?

CORN PRODUCTS REFINING CO.

17 BATTERY PLACE,
NEW YORK CITY.

Nuo visokių skausmų raumenyse
Pain-Expeller
yra pagelbingiausias.
Žiūrėkite, kad butu su INKARO ženklu!
Galima gauti visose aptiekose už 35 ct. ir 65 ct. arba išsiųsti nuo
F. AD. RICHTER & CO.,
326-330 Broadway, New York

LAIVAS Į LIETUVĄ

Sekantis laivas su visokiais siuntiniais išeis iš New York'o prieplaukos apie 10 d. Lapkričio (November) š. m. ir pasiegs Lietuvą prieš Kalėdas.

Jei kas prisiųs mums savo siuntinį vėliau negu 8 d. Lapkričio, to siuntinys bus pasiųstas į Lietuvą kitu laivu paskiaus.

**Lithuanian American
Trading Company**

(Naujas Antrašas).
680 FIFTH AVENUE,
NEW YORK CITY, N. Y.

SLA. 284 KP. NARIAMS.

Gerbiamieji, lankykit SLA. kp. susirinkimas Susirinkimai atsibuna kas pirmą subatą kiekvieno mėnesio, A. Mališausko salėje, 1520 Grand str., 7 val. vakare. Aš po stubas daugiau nevaikščiosiu rinkti mokesčių ir jokių mokesčių nepriimsiu po susirinkimo, kaip pirmiau buvo daroma; ne gi atviručių nerašysiu kas mėnesį. Jeigu kuris busite suspenduotas, tai žinokite, kad kuopos viršininkai užtai nebus kalti, tik jūs patys.

Turtų Rašt. A. Nanartonis.

II APSKRĮČIO KUOPOMS.

II Apskrįčio SLA. suvažiavimas atsibūs nedėlioį, 1 valandą po pietų, Lapkričio 9 d., 1919, „Lietuvos“ Salėje, 3253 S. Morgan St., Chicago, Ill. Visos kuopos. privalo prisiųsti savo atstovus.

F. P. Bradchulis — Apskr. pirm.
M. Yuška — sekretorius.

Dividendas 8 Procentas

JAU NUTARTA IŠMOKĖTI PIRMIEMS METAMS IŠ PELNO NUO APYVARTOS AMERIKOS PRAMONĖS B-VĖS.

Pradinis bertaininis dividendas mokėsės Sausio mėn. 1920 m. Gaus visi pilnai užsimokėję šerinininkai, taipgi ir tie, kurie pasiskubins nusipirkti šerų nevēliau prieš 30 d. Spalio 1919 m.

Jau dabar šerai yra verti po \$15.00, bet iki minėtai dienai nutarta pardavinėti sena kaina po \$10.00 šerą.

Todėl kiekvienas da gali suspėti nusipirkti, o kurie jau pirkę, savo skaičių šerų gali padidinti.

Atmink, dabar pirkdamas išlaimi trigubai: — a) pigiai įgysi šerus, b) naudosis pirmutiniu dividendu, c) pagreitinsi pakelti Lietuvos pramoniją

Šerų užsirašymus su pinigais siųskite šiuo adresu:

Lithuanian American Trading Company

112 N. Greene St., Baltimore, Md.